

„Vienybė Lietuvninku”
IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, NEW YORK.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... \$2.00
Europoje ir kitur..... \$3.00
Kanadoje..... \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitesi nuo
laiko užsirašymo, ne nuo Naujų
Metų.
Apzarsinimų kainą klausite
laikšku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvninku”
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, NEW YORK
Yearly subscription rate
In the United States..... \$2.00
To Foreign Countries..... \$3.00
To Canada..... \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to
the publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 16.

Brooklyn, N. Y. 17 d. Balandžio (April) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVII.

DA APIE MŪSU KORESPONDENCIJAS.

Dar nelabai senai mes rašėm keletą žodžių apie mūsų korespondencijas ir pratarėm į mūsų brolius ir draugus-bendradarbijus, kurie mums rašinėja žinutes, kurie informuoja mūsų laikraščiuose visuomenė atsitikimais iš lietuviškų kolonijų. Pratarėm, anot anglų patarlės — „širdis nuo širdies“ ir mūsų pakvietimui vis daugiau ir daugiau pradeda vientaučių atsiliepti, vis daugiau randasi žinučių rašytojų ištū nematomų, niekienu negiriamų ir liaurais nevainikuojamų karžygių, kokiais korespondentai ištikruju žmonijoje yra. Bet šiuo žygį mes dar pora žodžių apie korespondencijas norėtume pasakyti, nes korespondencijų klausimas yra toks svarbus klausimas, kaip ir abelni visos laikraščijos gyvenimas ir visa mūsų tautos kultūra. Tik gaila, kad pas mus tebėra da šitas klausimas labai apipelėjės, o daugelis prastos rūšies korespondentų paskutiniai metais nuvarė korespondencijas net tiešiog prie bankruto...

Daugelis dalykų laikraštyje yra svarbu. Bet svarbiausi yra straipsniai apie šios dienos klausimus, prie kurių iš didelės dalies priklauso ir paprastos žinios. Tolius jau eina moksliški populiariskai parašyti briežiniai, paskiaus dailioji literatūra arba kaip priimta vadinti — beletristika, kurion inéina apysakaitės, eilės, etc. Tačiaus nekas neatsveria gerau ir aiškiai parašytu žinių, nes jos yra draugijos historijai medžiaga. Ir prie nieko pirmiausiai žmonės taip nesigriebja skaityti, kaip prie žinučių. Geros žinios tai yra tas klijus, kuris vienija žmones į žmoniškumą ir mokiniai gyventi. Taip yra svarbus korespondentų darbas, kad jeigu jis tikrai pažintų daugumas mūsų plunksnas valdančių vientaučių, tai mestų nevykusius bandymus rašinėti „poesijas“ ir apysakas, kuriuose nuolat gieda paukščių balseliu apie vėjelius, bangeles, rūkelius, sielas, ir tt., o imtysi aprašyti žmogaus gyvenimą, kuris galima tik gerose korespondencijose atvaizdinti. Daug brangesnis yra žmogus ir žmones bei jų gyvenimas, negu mūsų naminiai „poetų“ čiulbėjimai apie palšą ménulį, apie paniūrū-

sius debesis, apie melyna vandenį, kurie gražus ir be jokio aprašinėjimo.

Bet deja! Pas mus da nėra suprasta, kas iš tikrujų korespondencijos yra. Laibai mažai mes teturime gerų korespondentų, kurie parašyti ką reikia, o vengtu koki nereikia. Kiti mīsliliai, kad užtenka rašyti tikta kokią dieną ir kieno surengtos atsibubo prakalbos ar teatras; kiti mīsliliai, jog žinios yra delto, kad jose Jonas su Petru galėtų gerai išsibarti; kiti užsiima rašyti ilgus pamokslus ypatoms ar draugijoms; kiti nieko žiniose nerašo, kaip tik „kritiką“ — kritikuoją ypatas, kritikuoją žmones; tokiose žiniose nieko daugiau nerasi, kaip tik žmonių apskritą išpeikimą; tai pas mus tik geria, tik poteriauja, tik mušasi, etc. Tai vis nėra žinios. Tai yra tikta žinių karikatūra ir jų žemėnimas. Neįstabus, kad po tokiomis „žiniomis“ daugelis bijo net savo pavarde pasidėti ir ką-nors parašęs paleika tatai ant redakcijų atsakomybēs — jeigu tai bus neteisybė ar perdaug nužeminti vietiniai lietuviai, tai jau tegul redakcija žinosis, o korespondentas toliau arba visiškai nerašys arba vėl ta pati rašys po kitu pseudonimu arba net kitame laikraštyje. Juk daugumas mūsų korespondentų ir gyvena tik po pseudonymais-slapyvardžiais!...

Pas kitas apšviestas taujas to nėra. Pas juos korespondentai drąsiai gali pasidėti vardą po kiekvienu savo parašytu žodžiu. Jis jaučiasi parašęs teisybę ir nors čia visas svetas galėtų ant jo griūti, jisai kaip milžinas už savo žinią džentlemioniškai atstovės. Žinoma, pasiseka ir tokiem korespondentams iškepti laikraštinę „antis“. Bet jie dažnai, kad buvo netiesa, tuoju pataiso-atsaukia ir viskas būna gerai. Geri korespondentai taip daro. Jie rašo žinią gerai ištirę. O jeigu nepasisekė ištirę, tai padako, kad jis tik yra taip ir taip girdėjęs. Tolius, jie nerašo žiniose ilgų pamokslų. O ši tie pamokslai! Kad mūsų korespondentai žinotų, kaip ilgi kitu ypatu mokinimai korespondencijose yra nuobodus, tai jie su viena diena juos paliautų rašinėj, o paduotų tik gyvus atsitikimų faktus. Štie ilgi pamokslai net pačius korespondentus varžo. Kiti tiesiog ir mano, kad žinutė-

je reikia prie vieno kokio faktoto, pildurti netrumpesni, kaip nuo dviejų-trių puslapų pamokslą. O kadaangi pamokslas parašyti, kaip sau norit, yra nelengvas daiktas, todel mūsų korespondentas nei neprisirengia žinios parašyti, iki ne-apmīslija, kaip čia jis išrečtoki pamokinimą, kad net visi čiaudėti! Todel jis mīsliliai-galvoja, o tas atsitikimas bemišlant pasėsta, ir kai jis ant galio per dyv-tris savaites jau parašo žinią, tai jau tokia žinia būna velyva, niekam nebentinkanti. O dar koks jam būna piktumas, kad redakcija kaip tyčia — šmaukš ir nukerta nuo žinių visą tą pamokslą, ant kurio nabagas korespondentas prakaitavo keles savaites ir kuris jam išrodė gražiausiu dalyku buvus!

Vis tai yra klaudingas žinių formos supratimas. Paimt tik reikia senesnį metų laikraščius ir perversi tėnai tilpusias žinias. Kaip malonu yra surankioti senų atsitikimų faktus, ir kaip niekas nei žūrėt nenori i tuos korespondentų pamokslus! Nes pamokinimai žiniose nieko nereikia; kiek yra ant sveto žmonių, tiek kitoniškų išeitų korespondencijose pamokinimų, kurių niekas neklauso, apart paties korespondento. Pamokinimams yra rašomi tam tikri straipsniai, ant kurių reikia atidėti ilgas laikas ir didelis galvojimas. Tuom tarpu žinutė yra tikta informacija ir kitu žmonių darbui medžiaga. Žinutė yra reikalinga knovėkiausiai paduot i laikrašti. Apie ją galvoti nėra kada. Yra jau keletas gerų korespondentų, kuriuos mes pažistame ir visuomenė juos žino. Jie šitaip daro. Jeigu būna koks atsitikimas ar tai vakarėlis, tai jie sėda už plunksnos tą patį vakarą ir rašo. Jam nereikia ilgai galvoti, nes apie tą atsitikimą jis tebeturi šviežius išpuožius. Ir jam nereikia daug rašyti, nes jis aprašo tik išykių faktą ir paduoda jį visuomenei. Jis tuojuo dešutėn. Ant rytojau gaujanai laikraščio redakcija ir jau duoda i darbą. Tokia žinia greitai į laikrašti paseja, nepasensta ir ačiū savo trumpumui visados randa laikraštyje vietą.

Blogiausia yra su korespondencijų ilgumu. Juk būtų korespondentui daug lengviau parašyti tik keles elutes ar vieną tik puslapį,

nebu sėdėti prie žinios keilius vakarus ir privaryti keilius puslapjus, su kuriais redakcija turi vėl darbo iki „sutrumpinā“. Reikia pas mus išveisti šita „trumpinimo“ mada. Ji labai daug atima laiko redakcijoms ir tiek sugadina tulžies pačiams korespondencijų rašojams, kada redakcijos jū „minti iškraipo“. Jokių iškraipymų nebūtų, jeigu mūsų žinios nebūtų ilgos. Sunku bus redakcijoms iškirsti šopas ir perkreipti korespondencijos prasmę, kada neturės tų didelių puslapjų, kuriuos korespondentai redaktoriams palieka lyg i pagundą trauktis.

Arba dar yra mūsų korespondentų typas, kurie rašo korespondencijas labai greitai, taip sakyt tokiai stenografiškais heroglifais privaro keliis puslapjus, į kuriuos bežiūrint ir sveikiausios akis pradeda matyti pietinių polius. Ir dar tie korespondentai lyg tyčia prirodo: „kad loska, — neturėjau laiko, rašau labai skuibydamas, tai jau ištasisysite patis; tik gink Dieve uždraudžiu minti iškraipyti!“ Tokiose korespondencijose ištikruju jau nieko nebegalima iškraipyti, nes ten yra tūkstančiai galų, o kiti tūkstančiai pradžių. Žinoma, tie vinentaučiai tai doro su geru noru. Jie skubinasi parašyti, kad žinia nepasentų. Bet jie nežino, kad mūsų redakcijose nėra tiek žmonių, kurie ant vienos korespondencijos galėtų prasėdėti po valandą-kitą. Mūsų redaktoriai negyvena tokiose sąlygose, kaip pasakojama, kad buvo prie nabašninkų „Vilniaus Žinių“, kur keli redaktoriai kojas užsikélé ant stalos tik aprobuoją apmokamų ir kliasaivų rašytojų raštus: „tas tinka, šis — numest!“ ir po tokio profesoriško darbo īmasi už cigaro, tai eina išgerti prieš palūdienius „tris žvaigždutes“, o priešvakarienis arbatą. Pas mus redaktoriai lygiai dirba su fabrikų darbininkais ir gal net sunkiau. Todel heroglifais rašyto žinos neikielėsyti sympatijos nepatraukia; jie greičiau ima tas žinias, kurios parašyti aiškiai ir trumpai, ir kurios suspėjama statytojams i laiką paduoti. Kėblesnes žinias jie atidėda pataisymui vis kitai dienai, ir taip atideliojant pasėsta, o ant galio net ir visai baltojo sveto nebepramatė. Šita mada irgi reikia išveisti. Jeigu kas rašo

žinią, jis turi atsiminti, kad reikia jai greičiausiai patilti. O delto reikia parašyt neskubinant ir aiškiai. Kiek parašysi, tiek bus gerai. Yra korespondentų, kurie vos litarą prie litaros sustato, vienok jie yra redakcijų laikomi už geriausius korespondentus, nes jie rašo iš lengvo ir trumpai.

Apie korespondencijas, kaip apie vieną iš svarbiausiu ir reikalingiausiu mūsų laikraščijos daliu atvejų atvejais rašo mūsų laikraščiai. Rašėm kadaisiai mes; rašė nesenai „Lietuvos Ūkininkas“ ir „Lietuva“. Visi mato, kad mums reikia išsidirbtis gera žurnalistikos formą. Todel ir mes čia prie to pridedame keletą savo minčių, kurios yra mintimis visos mūsų skaitančios visuomenės. Ant žinių reikia atkreipti į mūsų bendradarbiams domą ir mes tikime, kad tatai mūsų broliai šita gerai supras. Rašome delto ant pirmos vienos, nes mūsų žinių rašytojai yra beveik visi tie patis skaitytojai, kurie savo žiniomis sukitais vinentaučiais per laikrašti dalinasi ir atlieka labai svarbū mūsų kultūroje žurnalistikos darbą.

vėl gi parodo, kad kiekvieno liečiavimo švenčiaus pareiga į SLA. Prigulėt, nes tuomi prisidea ir prie mūsų ateities budavojimo.

// Ar „Keleivis“ žydų rankose? „Lietuvos“ N13, šio laikraščio leidėjas p. Olševskis, polemizuodamas su „Kova“ ir „Keleivin“, viesai išreiškė vaikščiojančius paskalus, jog „Keleivis“ išleidinėja žydai, „boykotavimui lietuvių pramonės, kad paveržtai pramonę iš lietuvių rankų, ja perdruoti į žydų rankas, taip kaip Europos Lietuvoje žydai visą pramonę turi savo rankose“. Ir praėjo jau gerokas laikas, o „Keleivis“ ant šito nei vienu žodžiu nepasiaiškino. Mes taipgi turime ant rankų vieno žmogaus, buvusio arti prie „Keleivio“, net pas notarą apliūdytą nuomong, kad „Keleivis“ esas bene tik žydų su Gegužiu ir Michelsonu atpirkta. Tas žmogus net intaria, kad p. Michelsonas buvęs pirmai Bostone žinomas kaip... žydas. Reikia kad „Keleivis“ veikiai ant šito „Lietuvos“ intarimo pasiaiškintų, nes visgi būtų labai indomu, jeigu ant lietuviško laikraščio turėtų intekmę žydai ir tai dar del tokio nešvaraus tikslų, kaip paveržimo iš lietuvių rankų pramonės.

/ Prezidentui kandidatūros. Kaip Illinois taip ir Pennsylvanijos valstijose laimėjo sau delegatus Rooseveltas. Iš didžiųjų valstijų jisai prakiso tik New Yorką. Šiuos žodžius rašant, Amerikos prezidentui kandidatūrą jau po šiek delegatu:

Republikonų:

Taftas	339
Rooseveltas	188
La Follette	36
Cummins	4

Demokratų

Clark	143
Wilson	72
Marshall	30
Burke	10
Harmon	3

Republikonų konvencijoje bus išviso delegatu 1,076, o demokratų — 1,092. Kaip matome, dabar republikonų kandidatus viršija p. Taftas, o demokratų — Clark. Republikonai nominuosis tą kandidatą, kuris gaus didžiumą delegatų, t. y. 539, o demokratai — kuris gaus 729 delegatus.

// Lawrence lietuvių protestas.

„Lietuvos“ ir „Darb. Vilčių“ tilpo Lawrence lietuvių protestas, kuris buvęs nutartas 17 d. kovo viešame susirinkime, kur dalyvavo saviriš 1000 ypatų. Protestas parašytas prieš „Keleivin“, „Laisvę“ ir „Kovą“, kuriuos Lawrence lietuvių teisingai pavaidina „šmeiką traičių“. Todel labai neteisingai ir nesamonitoriai pasielgę mūsų socialistai, kurie šią organizaciją grovė iš pamatų. Tas

kojo popežinių rašytois gromatos. Nieko neradę paliovė kręsti.

Joniškio byla. Balandžio 4 d. Vilniaus teisme nagrinėta garsi Joniškio byla dėl riaušių bažnyčioje. Kaltinamas dvarininkas Leonas Žajončkovskis ir keli lenkai. Si byla jau buvo syki atidėta, dabar šaukiama antru kartu.

UNKONIS. Trakų pav. Apgavikas. Atėjo pas mus nežinia iš kur mokytojas vaikų mokyti.

Sušaukė visus ūkininkus ir nebrangiai susiderėjo, tik po 20 kapeikų už vieną vaiką méniesiu. Pamokęs dvi dienai paprašė pas Kazį Noreiką paskolinti jam 20 rub.

Už tuos pinigus ketino nupirkti kningų ir elementorių vaimams, o pačiam šeimyninkui sidabrinį pypkį ir stebūklings aukso skambutį, kuriuo skambinant reikią apeiti prieš andra savo triobas, tai perkūnas netrenksias ir vagis tuose namuose nieko nepavagia. Šeimyninkei dar pažadėjo šilkine skepta.

Jisai visuomet nuduodavę dievobaimingą žmogų, taigi jam labai tikėjo. Sako, taip daug meldžias ir daugiau žino, negu kuningas, tai kaip gi jam neduoti. Bet turėjo Noreika tik 10 r., kuriuos ir atidavė apgavikui. Tas kaip išėjo su pinigais, tai ir šiandien dar nebesugrižo.

Margis.

ZIEŽMARIAS. Trakų p. Dakтарo atsilankymas. Kas ketvergas atsilanko Žiežmariuose iš Vilniaus daktaras Bagdanasavičius, lietuvis. Žmonės labai užganėdinti, nes gal susikalbėti. Prisirengia apie 40 ligonių. Pirmiau čia buvusieji daktarai nemokėjo lietuviškai, todėl ir neturėjo tokio pasiekimo. Žmonės negalėdavo susikalbėti, ir daktaras dažnai nesuprasdavo, apie ką žmogus pasakoja. Jonas Kašinskas.

(„Aušra“.)

ŠI LATVIJOS.

A. a. Kazimieras Smilga pa- simirė Rygoje ir palaidotas 5 kovo. A. a. K. Smilga turėjo dar 48 metus, buvo brolis pirmo „Lietuvų Laikraščio“ leidėjo-redaktoriaus p. Antano Smilgos iš Peterburgo. Nabašinkas savo darbštumu ingijo Rygoje 2 namus.

Teismas. Kovo 10 d. Rygos apygardos teismas išnagrindėjo byla prieš Kauno gubernijos valstietę Agotą Čepulaitę 26 m. apkaltinamą už tai, kad 25 birželio 1911 m. prie Kurtengovo ant Lauguvos krauto pasmaugė savo be šluubo prigimtą duktę 6 metų. Gavo 15 metų katorgon.

Sustojo laikinai ejęs latvijų jūrininkų laikraštis „Jurnies“. Jo redaktorius A. Bendrevičius tam per priežastį nurodo chronišką savo akių ligą.

Nubaudė. Rygos viče-gubernatorius Kelepkovskis latvijų laikr. „Jaun. Laiks“ redaktorių Jani Indriksoną ant 500r. ar 3 mėn. aresto.

14 policijos šunų atvežta iš užsienio Rygon 14 kovo. Jie nusiusti šunų augytuvėn karaliaus miške.

Kokiai būriai dabar žmonės sukruto važiuoti Amerikai ir suprasti sunku. Nesenai laivas „Kursk“, kurs tiesiai plaukia nesustodamas, išvežę emigrantų 1698 žmones. Jame tilpsta 1699 keleivių, neskaitant tų, kurie laivui tarnauja. Kas trečią dieną išplaukia laivai, kurie Angliję sostoja ir kitiems laivams atiduoda keleivius — tie išeža po puose tūkstančiu kas dieną. Važiuoją sveikiausieji žmonės.

Blaivybė Liepojuje nelabai augstai testovi. 385 gyventojai

užlaiko vieno alkoholio išgeriamąją ištaigą, nes visame mieste 217 vietų, kur galima gauti atsigerti svaiginančių geračių, o gyventojų 83,650.

Lietgaliųj atvyko daug agentų, samdančių darbininkus i Amurą prie žemės darbo; žada mokėti po 25 rub. i mėnesį ir valgydinti; kelias tėnai ir atgal apmokamas. Uždirbtus pinigus atiduosių tiktai sugrižus namo, arba siušią giminėms pagal nurodymo. Mat daugumas darbininkų, gavę pinigus, prerdavo namo bevažiuodami.

Kuršės latvių agentai, pasiūlo po 15 rb. i mėnesį vyrams ir 7 rb. moterims; abelnių paėmus agentai tarp latvių didelio pasiekimo neturi.

Bakšų Jons.

Ingaunai vis labjau pradėjo veržties į Vidžemę tarpe latvių Nebetaip jie jau ir virsta į latvius. Nekuriuose valsčiuose puše valsčiaus valdybos esą jau išgauniai.

Baltijos historikų susivažiavimą rengia Estonijos Literatūrojai Draugija Revelye nuo 27 iki 30 birželio š. m.

(„Rygos Garsas“.)

L. S. S. ATPIRKO „TRIMITA“.

Vien. Lietuvinkų num. 13 garsinai, jog parduodu „Trimitą“. Dabar-gi pranešu, jog L. S. S. atpirko „Trimitą“ su mažu nedamokėjimu sumos, taipgi dar neužmokėjo ir skolos Aušros Draugijai už kninges, imtas 1904 metuose, viso \$51.27. Kaip tik tai užmokės minėta suma, taip greitai taps užbaigtas reikalas su „Trimitu“.

P. Mikolainis.

STRAIPSNIŲ KONKURSAS.

Gerbiamoji Redakcija!

Malonėkite pagarsinti premiją už parašymą straipsnių ir išrišimą šių dvių klausimų:

1. Kokie nuodai yra žmonijoje baisesni: ar tie, kurie užnuša žmogaus gyvastį, ar tie, kurie palai ko gyvastį, o užnuodija jo protą?

2. Kodel šiaip pažangieji lietuvių skandaliskus raštus niekina, o mūsų vientaučiai socialistai juos augština ir girią?

Už parašymą geriausią ant tos temos straipsnių, skiriu tris dovanas:

a) už pirmą geriausį straipsnelį 6 tomus Kudirkos rastų;

b) už antrą geresnį iš eilės — Vidiuno veikalą „Mūsų Uždavinių“;

c) už trečią geresnį iš eilės — Dr Šliupo didelį veikalą „Gadyne Šlektos viešpatavimo Lietuvoje“.

Išlygos: Straipsniai turi užimti nedaugiau vietas, k. v. „Vien. Liet.“ vienai ir pusę šaltos. Laikas prisiuntimo — iki 1 d. liepos. Susiūt — „Vienuybės Lietuvinkų“ redakejion — 120 Grand str., Brooklyn, N. Y. Komisijon rankačių peržiūrėjimui lai jneis: pp. P. Mikolainis, V. K. Račkauskas ir J. O. Širvydas. Straipsniai atrasti tinkamais turės patilipti padalintai šiuose hepartininiuose laikraščiuose: „Vienuybės Liet.“, „Tėvynėje“ ir „Lietuvoje“.

Su pagarbą J. K.

Kiekvieną dalyką svarstyk gėdos ir sažinės svarstyklėmis.

Žiūrėk, kad tavo akis neatstovau tavo proto.

Minties, iš kurios negal geras darbas gimi, niekam tokios neverta į galvą.

EVANGELIJOS IR DEŠIMTUKAI.

Mūsų dvasiškija draudžia tokius laikraščius skaityti, katrauose nėra evangelijų spausdinama, — tas pats yra Lietuvoje, tas-pats ir Amerikoje.

Rodos, kad ir šventame rašte yra, velyk Dievo žodžius ugnijų sudeginti, negu po kojų paminti; o tuose laikraščiuose, kur dedas evangelijos, tankiausiai paskiausiose vietose liekti, nekurie ir i savo reikalus nusineš... Tai Dievo žodžiai kur eina! Jeigu laikraštis yra leidžiamas visuomenei, tai tur būti ne del maldos, bet del žinių, kas dedas po platų pasauly. Kas nori melstis, tikū žednas turi maldakningę. O evangelijų taipgi yra kningelėse, kurios neperbrangios ir kas turi užvata, gali nusipirkti ir skaityti.

Dar prie to paties pridursiu, — apie tuos dešimtukus, kurius prie bažnyčios durių renka. Rodos laikraščiuose, net ir tuose pačiuose, kur evangelijas spausdina, buvo rašyta, kad nuo paties popežiaus išėje išakymas panaikinti taipirkimasi į bažnyčią. O kur tas popežiaus išakymas paliko! Kaip buvo, taip ir tebéra perkamas įėjimas. O kas neturi 10e., tas negali bažnyčion nei ineiti, jam ir melstis nereikia. Aš manau, kad čia Amerikoje nevienam taip prisieina, ką tas dešimtukas yra brangėmis kartais už doleri. Kaip matyti, laikui bėgant ir Dievo žodis liks be vertės, ir popežiaus išakymu mūsų kumingai nebelaikuo už ką. Dar mūsų kuningelėliai šaukia per pamokslus nemylėti turtų, nes su turtais neineisi į dangaus karalystę. O kam jie patis tuos turtus renka? Ar gali girtuokliai tėvai išauginti blavus kūdikius? Sunku.

J. K. Mikas.

POLEMIKA IR KRITIKA.

Passaic, N. J. Balandžio 5 d. vjetinė L. S. S. knopa laikė tokį „originališką“ susirinkimą, kuris tiesiog prašosi laikraštin, kai-po faktas vis gendančių šiandieni nės mūsų draugijos nuotiką. Padūsiu tik faktus. Susirinkimui priėjus prie svarstymo kuopos reikalų, p. J. Gilius, sąjungiečių „vadas“, buvęs V. K. narys ir dabar į tą ištaigą „rumiantis“, išsitraukę iš kišenės mano rašyta korespondenciją tilpusi N10 „V. L.“, kurią apšaukė melaginga, o mane kuopos grioviku. Kilo karštos diskusijos, kuriose pasirodė aiškūs žodžiai, kad aš esu vagis, o „VL.“ (supraski jas redaktorius ir bendradarbių) esą „provokatorius“!... Kuopos vienok tą korrespondenciją pripažino už teisintą, buvęs V. K. narys ir tarpas iškriant J. Gilius, 45-tos kuopos griovėjas. Štai faktai: J. Gilius pakelė tris kartus ergeilius su p. Norkum, kas nusilpnino iki šio miestelio veikėjų energija. Nors p. Norkus visada nusileidavo, bet paskutiniu kartu pritrūkės kantrybės be jokio triukšmo aplieido kuopą, o kuopos nustoję veikliausio ir sumanau-sio nario. Šalip to J. Gilius išvadino Norkų „provokatorium“, tautiečių agentu ir tt., nors jokiu prirodymu niekad neturėjo ir neturės. Po kuopos surengtų lošimų J. G. delko tai išjuokdavo gana gera lošikę N. Grineliutę, ku-

ri neiškentus atsisakė ką-nors bendro turėti su lietuvišku judėjimu; taipgi ižeidė kitą veikėjają Lapinskiuntę (Paužienę), kuri ligšiai dienai žiūri į kuopą kaip į intrigantų abazą. J. G. primokino J. Reklį kelti nesutikimus

„Dramatiškame ratelyj“, kad jam pakenkti, delko ratelio nariai į kuopą žiūri kaip į intrigantus. J. G. man kalbėjo, kad jis 4-to rajono 19 konferencijoje taip elgesi, kad rajono organizatorius E. Kinderas išjuoktu V. K. narių S. Paužą. Yra ir daugiau mažesnių faktų. Ir taip J. Gilius yra savos 45-tos kuopos ir kitų lietuviškų grupelių griovėjas...

Jei kas abejotų apie teisingumą šio rašinėlio, lai kreipiasi prie manęs ir aš turi liūdininkus. Jei p. J. Gilius ir gali būt kokių nors organizacijų, bet su jo darbais jokis logiškai manantis žmogus negali sutikti ir kartu veikti.

P. Sakatauskas,

69 Jackson str., Passaic, N. J.

LENKŲ PATRIOTIŠKUMAS.

(Laisvos mintis.)

Tankiai pasitaiko, šiame laisvės krašte, susitikti su svetimtaučiais ir pasišneknuoti apie visokius reikalus, — na, ir kartais užkabinti ši-tą iš politikos bei visuomeniško veikimo. Mums lietuviams daugiausiai atsitaikoproga su „mūsų kaimynais“, t. y. lenkais. Ir kas labjausiai, — lenkai tuojuose pradeda kalba apie lietuvių separatizmą, juju šovinizmą ir litvomanią, — lieutuviai gi apie savo atitudimą išletargo, augimą, ir plėtojimą... Ir jeigu lenkas išgira tave šnekančiai apie lietuvių laikraštiją, kninges, kalbos reikalavimą Lietuvos bažnyčiose, tai jis išvadins tave visokiai epitetais, pradedant nuo šovinistų, litvomany, separatistų, neviensbū platintojų, lenkų edejų ir tp... O jeigu lietuvis primins lenkui, kaip lenkai Lietuvoje varo laukan lietuvių kalbą iš juų bažnyčių, kaip polonizuota lietuvius ir tp., tai lenkai sakys: tai čia, girdi, pasirodo lenkų patriotiškumas ir juų gera dvasia, nes tuomi nepuola, bet auga didyn.

Kur gi čia tikrasis teisybės pamatus?

Pagal juų samprotavimą išėjai iš ūta: — lauk lietuvių, arba lai pranyksta lietuvių, o juų vietą, bei juos pačius ir juų nuosavybes lai užima lenkai; arba lai lietuvių pasileika po siuo obalui: — Gente lithuanus, sed natione polonus (iš gentės lietuvių, bet iš tautos lenkai). Ir ką padaryti, — nes juų politika: vienas — ad majorem polonismi gloriam!

Ir tas ištikrujų taip yra. Štai, to pamatavimui, paduodau keliais laikų ištraukas iš Lietuvos. Pirmas laikas rašytas iš Naujos Vilnijos, vasario 2, 1912 m. — „Pas mus labai šalta ir daug sniego netiktais ant žemės, bet ir žmonių širdyse didis atsalumas... Visa laimė dabar išbego iš Lietuvos... Sunku aprašyti, kas de-dasi pas mus; visur nesutikimai lenkų su lietuviu. Lenkai nori, idant visi būt lenkais, o lietuvių nemori pasiduoti, — tai „vainas“ didžiausia del liežuvio“.

Tadas Kuzma.

Antras sekantis laikas rašytas vasario 13, 1912 m.

„Pas mus dabar Lietuvos bažnyčiose nesuprasi kas darosi; lenkai (paliokai) muša mumis (lietuvius) ne tik ant gatvių, bet dar ir bažnyčiose, — kam mēs (lietuvių) reikalaujame pridurtinį pamokslų savo prigimtoje kalboje... Labjausiai tą neapykanta ant mūsų (lietuvių) atjaučia me Vilniaus gubernijoje“.

(lietuvių) reikalaujame pridurtinį pamokslų savo prigimtoje kalboje... Labjausiai tą neapykanta ant mūsų (lietuvių) atjaučia me Vilniaus gubernijoje“.

Juozas Jūras.

Šios gromatų ištraukos yra rašytos žmonių nemokytų. Vienok, kaip jie tą viską skaudžiai atjaučia! Pirmoje laisko ištraukoje, pasakyta: — „Visa laimė dabar išbego iš Lietuvos“... Matyti, jog skundžiasi ant Lietuvos jau nuomenės, kuri palikdama tėvų nuosavymbes lenkiškiems haka-tams, bėgai iš Lietuvos užsieni; tėvai negalėdami vieni apdirbtį žemę, turi parleisti kitiems, — o to senai laukia lenkai-kolonizatorių. Kas skaudesnio, jog tie atėjūnai-hakatai, apėmę jų žemę, varo juos lauk. Ir kuomi kitu gali žmogus gerėtis ir didžiuotis, jeigu ne savo prigimta kalba, o ta lenkai stengiasi išpaskutinį atminti iš juju, arba, geriaus pastakius, supolonizuoti. Ir vien-tik delto verda tėv karę, kad lietuvių jau atbude nenori pasiduoti juju globai, bet trokšta savaimi veikti ir melstis prigimta kalba bažnyčiose.

Jei kas abejotų apie teisingumą šio rašinėlio, lai kreipiasi prie manęs ir aš turi liūdininkus. Jei p.

gatvės (šiandien Mill gatvės, jau nėra). Taisant konstituciją New Yorko valstijos 1777 m. ir žydi tapo pripažinti lygus kitiems ūkėsams, kaip religijos apeigose taip ir politiškame klausime. New Yorko valstija viena iš pirmutinių suteikė žydams lygius tiesas.

Marylando valstijoje žydi buvo persekiojami iki 1825 m., jie negalėjo užimti jokių valdžios vietos, išskiriant, jeigu pasirašyavo, kad jis tiki į krikščionį tikėjimą. 1794 m. žydi tapo užpulti ir apšaukti, kaičio nepageidaujami piliečiai; bet jie vis tiek stengėsi atsilaikyti ir dvasioje nenusilpnėjo. Laikui bėgant yu skaitlius padidėjo New Yorko valstijoje; bet paskui jie pradėjo skirstytis iš New Yorko į kitus miestus, kaičio tai Charleston, Georgia, Philadelphia, Pa., New-port, R. I. — nes tais laikais pries revolūciją Newportas buvo labai augštai pakiles prekyboje. Tankiai žydi mēgindavo apsigventi dar po kitus miestus Naujojoj Anglijoj; bet sunkios buvo pasekmės; tankiai būdavo persekiomi per krikščioniškas sektas, ir jeigu norėjo apsigventi tarpe krikščionių, tai turėjo pastoti perkrikštasis. Vėliaus surandama 1722 m., kad žydas perkrikštasis, Judah Monis, buvo jau net profesorius Harwardo universitete iki 1764 m.

Liepos 7 d. 1773 m. 40 žydų atkeliau i Savannah, Ga. i Londoно. Tarpe jų buvo Dr. Nunas ir Abrahomas Delyon, hortikulturistas. Tai buvo pirmas žmogus, kuras užvedė užmarėje vaisinių medžių plantacijas Amerikoje. Vėliaus iš Savannah žydi pradėjo kraustytis į Charleston, Ga. ir ten jems apsigvenus tapo subdavota sinagoga. 1750 m. pries revolūciją Čarlestonas buvo skaitlingiausias miestas, žydas apgyventas, Amerikoje.

1765 m., kada prasidėjo agitacija tarpe amerikiečių kaslink atsiliusavimo nuo Anglijos, tapo sutaisytu rezoliucija su dangybe vardu, tarpe kurių randasi ir deveni žydi.

(Užbaiga sek.)

Jonas Večkys.

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI.

Jau 15 metų turėjau, kaip apleidžiau savo brangiąja tėvynę Lietuvą. Priežastis aplaidimo buvo dvejopa: pirma — tai žingidumas pamatyti pasaulis, antra — tai jau ir nemaloninges skurdas, priverčiantis skinti keilią išsvajotai gyvenimo ateičiai. Pirmas mano apsistojimas, po apleidimui tėvynės, buvo Rusijos sostapilė — miestas Peterburgas, kur ir turėjau savo vargingas auklėjimosi dienas.

Tenkštis, baisiai drėgnas, nesveikas oras bei niekingai-prastas žmonių padėjimas (t. y. žmonių neinteligentū) tankiai priversdavo mane aplieisti ši miesta ir jieškoti apsigvenimo kituose Rusijos miestuose, o ypač Pribaltijos krašte; bet nerandant materiališkai užganėdinančio gyvenimo, tankiai būdavau priverstas grįžti vėl į Peterburgą, kur ir vėl tėsdavau savo nepavydintą gyvenimą. Kuomet iškeliaudavau iš tos sostapilės į Pribaltiją, ne mažai nusistebėdavau, žiūrėti į tą skirtumą, kurį aš patėmdu vau, ypač: Ant kiek prastas bei niekingas yra Peterburgo žmonių padėjimas, ant tiek puikus ir žmoniškas išrodydavo Pribaltijos žmonių būrys, ir tos tai priežasties delei, juo toliau, juo labiau

aš pradėjau svajoti, kad prasišau linus iš to padėjimo ir sugrižus atgal į Lietuvą, vėl pasiūškojus apsigvenimo tėvynėje. Bet, nežiūrint į ištesėjimą savo nusprenimo, skurdas bei vargas rodė man savo aštrias ištis, versdamas mane ir vėl aplieisti tėvynę.

Ir dabar mane likimas nešejan užrubeži — į Ameriką. Ir taip, 1907 m. pavasario laiku, Gegužės mėnesį aš sėdau Liepojuje į dañią laivą, kuris plaukė į Angliją į miestą vadinamą Hull. Ant laivo važiavo daugybė lietuvių, tarpe kurių buvo ir mano du pažiamu iš mano gimtinio kampelio; taip dabar aš buvau jau mažoje draugijelėj. Ir taip mės važiavome į Angliją per Baltijos juras. Jau čia aš nerokuosi smulkmenų, kaip tai: sirginėjimų marių liga, audri, vilnių ir tt., bet patėmisi ši-ta iš gyvos žmonių gamtos, kurioje buvo daugiausia lietuvių.

Su linksmais veidais daugelis lietuvių, jaunuji — vaikinių ir merginų dar ir šiaip jaunu bei stiprių vyrų keliau į tą pramones bei laisvės šalį. Tarpe lietuvių vaikinų pasirodė jau net ir muzikalinių instrumentų: smukas, klarnetas, dar ir armokas, kuriais smarkiai ir neperbogiausiai ėmė griežti. Griežė muzika ir linksmai smarkiai šoko lietuvių su lietuviu. Malonu buvo žiūrėti į tokiai gyva taip greitai susivieniusi iš įvairių kraštų pavieniai draugija. Sie keliauninkai visai neatrodė kaip keliaujanti pirmą sykį į tolina šalį, bet atrodė kaip keliaujantis į savo gimtinę.

Už dvių dienų kelionės pasirodė Vokietijos pakrantės, kur matėsi puikios vokiečių dirvos, žalios pievos bei puikus vokiško stiliaus namai. Mės pradėjome artinties krašto, kur jau iš jūrių mės pasijutome siauresniuose vandenye; tai buvo ilanka arba uostas miesto Kilio, kur ir patsi miestas galima buvo gerai matyti. Toliau beplaukiant, mės jau įplaukė į kanalą vadinančią „Keizer Vilhelms Kanal“, kur išpat pradžios to kanalo stovėjimo didelis paminklas vokietijos karalini Vilhelmu. Puiki Vokietijos gamta iš abiejų pusiuo to kanalo stovėjo.

Vienok, nežiūrint į tą puikumą gamtos, jokio kvėpėjimo nesijautė ore, kokis jančiasi Lietuvos. Su didžiu žingeidumu žiūrėjo lietuvių į puikiajā vokiečių ūkē, ypač į žalias pievas, riebūs galvijus, apdirbtas dirvas, puikias triobas, pavyzdinga tvarka bei švarumą aplinkui jas.

Kelias per šį kanalą tėsesi viena para, ir po to įplaukėme į Šiaurines Vokiečių jūras. Ir vėl viena para plaukimo. Anksti ryte pasirodė spindėjimai šviesių žiburių majakuse, kas liūdijo, jog čia tai jau ir bus Anglija. Ir taip, mės dabar buvome Hullio uoste, t. y. Anglijoj. Jau prašvito, ir mės prisiartinome prie kranato, kur jau matėsi miestas ir fabrikų kaminai, didi technikos svetrimai. Dar ištolo girdėties buvo užimai bei trenkimai elevatorių. Milžiniškas nostas buvo pripildytas išvairių išvairiausiai laiva, kas jau aiškiai liūdijo apie milžinišką jūros viėspatyste. Jau sustojo mūsų laivas prie kranato, ant kurio jau buvo matyties keletas anglų.

Pirmiausiai metėsi man į akis sveika bei jauna-mitri išvaizda anglo. Tai buvo vyrai pilni kranuo bei švarumo. Išlipėme. O jau po valandėlės ir buvome praleisti per tamoznę ir jau važiavome ant didžio diližanso per miestą. Miestas išrodė vientik

(Užbaiga.)

— Na, vyrai ir moteris, gana, tarė vyriausis giesmininkas. Pagiedokim dar vieną giesmę ir einam į namus. Matote, kad jau pusiauaktis, laikas gult! Ražančių poteriam, tai būtų gerai ir giesmėlė pagiedot apie „marnastį svieto“...

— Na, kad giedot, tai giedot, — atsiliepė Agota.

— Tai vesk, — tarė mažesnis giesmininkas.

— O tu negali užvesti? Kaip ant Dievo ir kuningų tai žinai pliaukštį, o užvesti giedoti nėra tavės! — inpykus atkirto Agota.

— Tai da kokius ginčus vesi-

pramoniškas ir turėjo savyje, nors prastos architekturos, bet praktiškus namus.

Nepoilgam, mės buvome susodinti traukinį ir važiavome per tą milžiniškos pramomijos šalį. Yt kokie miškai, palei visą kelią kur mės važiavome, matėsi fabrikų kaminai. Nebuvo tokio mėstelio bei namo, prie kurio nebūtų buvę fabriko arba šiaip kokios norint dirbtuvės. Visa šalis buvo paskendusi dūmuose; visi namai buvo aprūkė, jnodi; ir tie saulės spindulai švietė, kaip ir neva per dūmus. Toliau, per traukinio langa matėsi tarsi yt kokie kluonai, kur jaunuomenė darė lavinimosi sporta.

Mano atidžiai buvo atkrepta į pastarąjį. Tuomet man paaškėjo, jog beabjonės tokis sportiškas užsiemimas, tai tik ir auginti sveiką bei jaunos išvaizdos žmogų. Todele ir tie subjektai, kurie pirmą syk pasirodė ant kranto Hullio uoste, kurie turėjo veidus pilnus kraują, beabjonės, ji tokie sveiki ačiū tam sportui, kurį visi anglai taip vartoja. Dar važiuojant ant laivo keli matrasy pasakojo, jog visi anglai myli alsuoti grynu oru. „Jie“ anot jų sakimo „guli kiaurai nakti kambariuose prie atdarų langų ir myli beveik kasdien maudyties, tai todel jie daugiausiai ir esti tokiai sveikais“.

Už šešių valandų jau mės buvome Liverpoolyj. Liverpoolis, tai vienas iš didžiausiuų pramonių miestų Anglijoje. Namai taipogi, kaip ir visur Anglijoj, buvo juodi nuo dūmų. Šis miestas buvo didesnis negu Hull is; čia namų architekturą jau gana viršijo architekturą Hull'io bendrų. Centro gatvės buvo išliečios cementu (lygiai taipogi ir Hull'e); puikios krautuvės iš abiejų pusiuo matėsi; žmonės buvo pasirėdė švarai, bei dailiai drabužiai; buvo patėmtyti tam siai žalsvos, pilkai-margos ir pilkos spalvos drabužiai. Aplinkui buvo visas tas, kas galima rokuoti kultūrišku. Dvi savaites man teko subūti Liverpoolyj. Per tą laiką teko apžiūrėti nemažai žinėdžių dalykų; kaip tai: muzėjai, chinų bei nigerių kvartalai, bei patėmtyti ši-ta apie darbo žmonių padėjimą. Iš muzėjų, kokie man pasitaikė apžiūrėti, tai pavyzdžiausis yra Arts museum (Dailės muzėjus), o potam, tai nors ir mažas, bet žingeidus nūtėjus yra Panatikumas, kur yra visos slapybės žmogaus organizmo, kaip vyrų taip ir moters. Išvairios slaptosios ir baisios ligos, imitatiuviškai padarytos, kurių turi naturališką pavydalą, čia vis išrodoma.

Adomas Dagis.

(Da bus.)

JISAI NEMIELAŠIRDINGAS.

(Užbaiga.)

— Na, vyrai ir moteris, gana, tarė vyriausis giesmininkas. Pagiedokim dar vieną giesmę ir einam į namus. Matote, kad jau pusiauaktis, laikas gult! Ražančių poteriam, tai būtų gerai ir giesmėlė pagiedot apie „marnastį svieto“...

— Na, kad giedot, tai giedot, — atsiliepė Agota.

— Tai vesk, — tarė mažesnis giesmininkas.

— O tu negali užvesti? Kaip ant Dievo ir kuningų tai žinai pliaukštį, o užvesti giedoti nėra tavės! — inpykus atkirto Agota.

— Tai da kokius ginčus vesi-

te! — suriko giesmininkas.

— Na, dar tau ko trūksta? Juk dairėsi ar nepamatys kur kokio tu esi vyriausis giesmininkas, tai tarto, kad jis nuvestu pas kuniną gą; gi štai eina zakristijonas, pypki papsėdamas ir kažin-ką piktai susiraukę murma.

— Ponuli! sustok! ką aš tau pasakyti, — nedrašai pratare i zakristijona.

— Ši, si, si! Gana, jau giedotim, nutilkit!

„Verk biedna dūšia šiandieną“.

— Na, matote kaip aš užtraukiai, nebijoju taip, kaip jūs bijote, — tarė vyriausis giesmininkas.

— Žinoma, niekas. Bet tegul jū velniai! Kad man piktumas užėjo atsiliepti ant jo. Jisai taip Dievo nekenčia ir ragina kad greičiau giedoti, — atsakė Agota.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

Visi sustojo užstalėje, persižengnojo, pasakė „Tegul bus pagarbintas“, kiti atsakė „Ant Amžių, Amžinuoj“. Amen! — ir išskirė kiekvienas į savo namus.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

Visi sustojo užstalėje, persižengnojo, pasakė „Tegul bus pagarbintas“, kiti atsakė „Ant Amžių, Amžinuoj“. Amen! — ir išskirė kiekvienas į savo namus.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

— Ir vėl, Agot, ant manęs! Ei name jau namo; tu tokia šventa esi mergelė, šventenybų prisigeras, tai tavęs visur vienos pirmā. — juokdamas atsakė antras giesmininkas.

švieno dirba, pas jas tvirta vienybė. O jeigu viena neštų vienur, kita kitur, kas iš to būtų? Niekas.

Paveizdon, norėdami kur važuoti, jeigu prikinkytum arklius iš visų vežimo pusų, ar galėtum važiuoti? Ne. Arkliai galėtų tamptyti, kaip padūkė; bet vis ant vienos. Tik tada būtų jiems galas tamptyti, kada vežimą išardytum. Kur važiuotojas tada nuvažiuotu be vežimo? Tai tuščia kalba, – niekur nenuvažiuotu. O kada visus sukinok iš vienos pusės ir visi vienai traukia, tai nėr ką nei kalbėti: lengvai je veža barzdylą, ilgaus, pilvočių ir kitokį, nors ant Marso pykė!

Vieną kartą bégiodami vaikai po gatvę, atranda auksinį laikrodžių; nors jiems buvo ir nežinoma, kas tai per daiktą, bet vienam buvo gražus ir visi jo norėjo. Negalėdami pasidalinti, paėmė ir ant akmens padėjti, sudaužę ir pasidalino sudaužytus šmotelius. Bet neilgai jiems buvo gražus tie šmoteliai, — patrūpė, numetė šalin. Matome, kada buvo čielas, visiems buvo gražus, visi norėjo. Kada sudaužę, nei vienam nebereikia.

Vėl, eina keturi vyrai per svietą, kurių vardai šie: Rytas, Vakaras, Pietus ir Šiauris. Beidami per svietą, per nežinomus kraštus, atranda nepaprasto reginio kamuolių. O kad jie buvo mokinti vyrai, net chemiją supratė, todel ēmė tą kamuolių analizuoti. Beanalyzuodami tą radini, atranda, kad tai deimantas. Ką darys; galingi budami surėmė pečius ir rita, — kiekvienas i savo pusę: Rytas i rytus, Vakaras i vakanus, Pietus i pietus ir Šiauris i Šiaurius. Ir kaip sunkiai jie dirbā: rėkia, šaukia: „ura! ura! broli riskim, dirbkim išvieno!“ Bet kur tu žmogau nurisi, kiekvienas risdamas i priešingą pusę. Dar ir šiandien jie teberita rėkaudami, šūkaudami: viengenciai, riskim, verskim! Bet iš to išeina tik griovimas. Ir veltas jų darbas delto, kad be vienybės.

Sustokim dabar nors vieną minutę mąstę apie kitus dalykus, o pasiūmkime save — lietuvius, ir užklausime patįs savę, tik nesiurau žiūrint: ar yra tarp mūsų išmintinga gamtiskoji vienybė? Neilgai laukus, tikiu, išgirsim iš kiekvieno lūpų vienoda atskaką: Nėra, nėra tarp mūsų vienybės. Negana to, kad nėra vienybės, bet da griauname, kaip įmanydam, iš visų pusų, jeigu pamatome kur pradeda augti vienumas.

Keliolika metų atgal, buvo lietuvių Amerikoje pradėjė pulti vienybės vainiką. Bet štai kas buvo: bepinant ši vainiką, užpūtė nelaimingas vėjas ant pynėjų, pasėdamas yt kokius nuodus. Ir kas atsitiko? Atsirado tarp mūsų demagogai (žmonių kurstytojai), nevieniškumai, nesušipratimai ir nevienokios mintys. Vieni nori pulti vienai, kiti kitaip. Ir kas ant galo atsitiko? Ogi — triokšt! ir pertrukė į du šmotu tą vainiką (S. L. A.). Ar tai vienybė? O jeigu būtų buvusi vienybė, tai būtume apvainikavę Lietuvą Amerikoje.

A. Linkas.

Piešėjo atsargumas: Ir kam tu sauo paveikslą „Karvė ganykloje“ nuplėjiojai ant blekės, o ne ant drobės?

Artistas: Tai del viso ko: jeigu mano paveikslą nepriims parodon, tai galėsiu jį parduoti mėsininkui, kaip iškab.

Tikri dyvali! Navatnas daiktas. Kad tik aš pamatau savo sužedotinę, tuoju prisimenu ir savo skolininkus, o kada pamatau savo skolininkus, tuoju prisimenu sužedotinę. Koks tai indėmus tarpe to sakyti!

IARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

PASSAIC, N. J.

Vakar (bal. 9) buvo didelė streikuojančių darbininkų protestas-paroda, kurioje dalyvavo i 6—7 tūkstančiai darbininkų, nors buvo tikėtasi du kart tiek. Tas nieko labo neatnešė. Daujelis darbininkų jau gržta atgal į dirbtuvės. „Botany“ dirbtuvėn jau sugrižo beveik pusē streikuojančių, o Forstmann-Huffman dirbtuvėn ryt žada daugelis eit dirbtu. Tiesa, tose dirbtuvėse pakelė mokesčius už darbą, bet kas iš to, kad be unijos. Tuos darbininkus, kurie buvo streiko komitete, kompanijos nepriima atgal. Nekurie dar kalba, kad vėl iššauksią streikan, bet to matomai nepadarys del stokos tarp darbininkų vienybės. Iš lietuvių tai tik vienam (P. Giliui) prisiėjo streikuot, nes čionykiščiai lietuvių dirba kitose dirbtuvėse.

P. Norkus.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Pastarausais laikais gana nesmagi žinia vietinius lietuvius aplankė. Taip va du lietuvių (artimi kaimynai) išėjo į girių malkų pašikirsti, ir sakoma, kad susibarē tė-pat už malkas. Sakoma, kad Jurgis Kukanskis pirmiaus karto su kirviu Antaną Mišnelgą, o ans gi M. su kirviu taip rėžė atgal, kad K. žado negalėjo atgauti beveik visą parą, ir ligonbūtyje daktarai mažą viltį turėjo, kad Kukanskis liks gyvas; bet dabar sakoma, kad pagys. Šią atsitikimą laikraščiai sutiko su išvairiais patemijimais.

O „New Britain Herald“ savo peržvalgoj, užvardydamas „dueliū“, taip rašo: „Cion, sako, jau buvo atsitikimų, kur buvo naujodžiamai peiliai, šautuvali ir kitoki kariaujami įrankiai, bet kirvių da nebuvu naudota niekad. Aišku, kad tai buvo žvēriška scena.“ ir tt. Labai apgailėtinai tokiai darbai.

Siemet policijos viršininkai išdavė savo raportą už 1911 metus; ten pažymėta, kiek kokios tau-tos žmonių buvo suareštuota. Lietuvių pasirodo 70. 1909 m. lietuvių buvo suareštuota 37. 1910 — 72. Pasirodo, kad mės ant vienos nestovim, dauginasi lietuvių, su jais ir arešfavimai.

Siemet laike rinkimų mėsto valdybos, ir mės, lietuvių, turėjom savo kandidatą ant kouneiliano, kuris bet nepasisekė išrinkti. Bet argi verta delta rankos nuleisti?

BROOKLYN, N. Y.

Kovo 30 atsibuvo pas mus prakalbos, parengtos „Moterų Progresiško Susivienijimo“, Taušiškame Name. Žmonių susirinko daugiau, negu buvo tikėtasi; ar tai delto, kad ir moterių partystos jau iššaukė intekmę ant visuomenės ar del ko kito. Deklamuota buvo keletas eilių, kuriuos nebrogiausiai nusiekė. Kalbėjo du: Pirmas p. Herman-Purvis, jisai savo kalboje išrodinėjo, kaip yra moterims reikalingos lygios su vyrais balsavimo tiesos. Antras kalbėjo F. Bagočius. Iskratinėjo šios dienos netikusia žmonijos politiką, nurodė kaip moterių galėtų gero nuveikti ir pataisyti tą politiką, jeigu jos turėtų balsavimo pajėgas.

A. Vosyliene.

CHICAGO, ILL.

Pas mūsų yra daugybė visokiai vardais draugijų. Bet šiuo kartu aš noriu paminėti tūk vienintē-

le tos rūšies Chicagoje (gal ir vi soj Amerikoj) — tai Sajungą Lietuvių Pardavėjų bei Tarnaujančių Įvairose Institucijose. 5 ki metai atgal keletas ypatu sumanė sutverti minėtą draugiję, ir ačiu jų triūsū ūnandien yra jau kelios dešimtis sąnarių, abiejų lyčių. Jos mieriai — beparviški, pašalpa ligoje, parupinimas netekusiams darbo ir darbavimasis tautos ir mokslo reikaluiose. Sajunga remia ždeną naujinę lietuvių reikalą. Ypač gerai veikia prie dabartinio pirmininko Pr. Eismanto.

Balandžio 3 d. buvo priešmetinis susirinkimas, kur išrinkta su mažu išėmimu sena vyriausybė, nors pirm. Eismontas iš tarnavės 2-jus metus norėjo atsisakyti, nes netrukus žadės gržti Lietuvon; bet dar apsiėmė patarnauti kol gržti į Lietuvą.

Nutarta parengti draugijos 5-kių metų gyvavimo sukaktuvės, 19 d. gegužio, su plačia programa supažindinimui jaunuomenės susajunga. Reikia dar paminėti, jog tapo išrinkta iš 3 asmenų apšvietos komisija, surengimui retkarčiais moksliską paskaitą ar koko.

Geistina, kad mūsų jaunikaičiai bei panelės prisirašyti šion sajungon, ypač kurie tarnauja institucijose, tuomi padėtų pakelti būvį mūsų vargstančios inteligencijos. Šiandien tiesiog apverktinas mūsų inteligencijos padėjimas, kol gauna kokių užsienimų, nors moka ir keletą kalbų. Žydeliai nesidrovi pasiūlyti \$9 ar \$10 ant savaitės ir da derasi: „Ui, ar daug tu turi savo fruentų, kurie ateis pirk?“

Vienas iš ūnarių.

ATHOL, MASS.

Kovo 30 d. čia gerai žinomas katalikas Vaelavas Vaičilėnas, jau gerai išitraukęs, pasitiko ant gatvės laisvų pažiūrų vaikiną, M. Gaidimauskas ir pradėjo kolioti „bedievii“, „Sluptarniu“ ir kitoniškais epitetais. Pastaras 2 balandžio išpirko varantą ir 6 bal. atsibubo teismas, kuris p. V. V. pripažino kaltu, priteisė užsimokėti bylos kastus ir gavo drausmę daugiau neužkabinėti žmonių ant gatvės.

Vat ir pamokinio mandagumo!

A. J. Janulionis.

NEW BRITAIN, CONN.

Balandžio 9 d. atsibubo pas mus miesto majoro ir abelni valdybos rinkimai; majoru išrinkta pas-pats J. M. Halloran, demokratas. Siemet turėjome kandidatą ant konsilmano lietuvių, Joną Gerdauską (Gerdis), kuris buvo pasidavęs ant republikonų tikietai. Sužinojė tai socialistai (kurių čion keletas randasi) nekurie iš jų pakelė skandalą per angliskus laikraščius, kaip tai „New Britain Record“ ir „Herald“ (nes mat p. Gerdauskas priklauso prie sajungos ir yra aktivišku sąnariu). Augščiau miėtuose laikraščiuose tūlas M. Petrus (kurio ikišiol čion nei girdėti nebuvu) kaipo vietinės kp. organizatorius maždaug taip rašo: „Sinomi išmetame (expel) iš socialistų partijos Joną Gerdauską, kuris susijungę su republikonų partija“. Pasirašo M. Petrus, Organizer of the Lithuanian Branch of the Socialist Party. Šitas pasmerkimas patilpo 8 bal. prieš rinkimų dieną, 9 gi bal. tilpo p. Gerdausko pasiteisinimas maždaug šitoks: „Turiu pasakyti, kad aš nežinau jokios lietuviškos organizacijos, kuri būtų susijungus su Amerikos Socialistų partija; neigi žinau, kad čion randasi

toks skyrius (Branch), kurio aš būčiau sąnariu. Žinia, kuri tilpo prieš rinkimų vakarą (suprask M. Petras) yra melaginga. Šitas Gerdausko laiškas tilpo „Hardford Courant“. Rodosi tai ot nei šis nei tas, bet vietiniai lietuvių gana daug kalba apie šią incidentą, sakydami: „Ot kas lietuviškiems socialistams akis atdarys, nes iki šiolai nei jie patis nežinojo kuo jie esą?“

Vincas Alksnis.

BRIGHTON, MASS.

Balandžio 2 d., Dr-tės „Vienybė“ susirinkime, tarp kitko nutarta kiekvienam nariui mokėti po 20 centų ant metų emigracijos suselpimui. Tas liko priimta vienbalsiai. Taipgi nutarė ant 10 d. gegužio parengti šokius ir perstatyti „Velniai ir Kazirninkus“.

Barbės Vyras.

CLINTON, IND.

Prakalbos. Balandžio 3 L. S. S. 104 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo K. Šešokas. Publikos prisirinko pervaži šimto, vyru ir moterių. Pirmiausiai kalbėtojas aiškino apie socializmą, ragino skaityti laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis girdi tie baisuoliai žmonės esą „socializmo ardytojai“ ir esą turime kovoti prieš juos kiek galėdami. Šią dalį prakalbos galima priimti apie laikraščius, žinoma ne vi-

sus, tik cenzūrnotus, t. y. „Kova“, „Keleivių“ ir tt. Tolius amanavo, kokie baisus socializmams esą tie nelabieji tautiečiai, kaip va: Balevičius, Šliupas, kūningai Tumas ir Olševskis ir priimė kokį tē plikgalvi, kurio vardo nei nepasakė. Tai vis g

KAZYS PUIDA.

UNDINE.

Triveiksmė drama.

SUTKUS. Kas? — Ar-gi nesupranti?

GARŠVA. Nieko nenoriu suprasti! Noriu ži-

noti kas mane pasmerkė?

SUTKUS. Veiklioji intelligentijos dalis, ku-

riai kiekviena kultūrinė jėga rūpi.

GARŠVA (*tyli valandėlę*). Tai tavo gyviejai

ispūdžiai iš Lietuvos?

SUTKUS. Nepyk ant manės, Jonai. Anksčiau

ar vėliau būtum tą sužinojės; tariausi ge-

rai daras tau viską iškartu papasakojojės.

GARŠVA (*atšales kiech*). Gerai padarei. O

pykti? — už ką bepyksi... Tiktai žinai,

Petrai, nežmoniškai sopa, kuomet tavin

kas neužtarnautos paniekos žodžiu

drėbs...

SUTKUS. Nežinau, ar taip tyra sąžine gal-

tumei pasisakyti kaltas nėsas?

GARŠVA. Kaip tai?

SUTKUS. Kas tave taip stipriai riša, kad net

tėviškė nesuviliojo?

GARŠVA. Juokingas žmogus! — Galų-gale

iškur teisė mane tyrinēti?

SUTKUS (*atsikelia*). Jonai! tavęs netyrinē-

ju — pats viską pasakei ir kad daugiau

nesuzinoti — išeinu.

GARŠVA. Ir tu su anais... teisėjais iš Lie-

tuvos?

GARŠVA. Sėskis, sėskis... ir nepykk... Ma-

tai, tu tokį kalną užvertei ant manės,

kad aš nei nebesuvoksiu ką kalbąs...

SUTKUS. Geriau bus apie tai nekalbėjus...

GARŠVA. Atžagariai, apie tai reikia kalbėti,

daug ir giliai pagalvoti.

SUTKUS. Tai panelė Zorev...

GARŠVA. Taip... Irma — tai tas piktasis

pagundos biesas, kuris mane čia laiko...

Dabar viską žinai...

SUTKUS. Žinau ir tai, kad panelė Vilkutė

nuolatos skundžiasi tavo seserei jokių ži-

nių iš tavęs neturinti.

GARŠVA. Viešpatie! viskas vienu kartu!

SUTKUS. Prieš išvažiuosiant buvau tavo tē-

viškėje.

GARŠVA. Mano tėvuose buvai? — Koks tu

geras!... Na, ir ką mano senukai?

SUTKUS. Skundžiasi tavimi...

GARŠVA (*atsikėlęs*). Tačiaus, kaip matyti,

tėvynėje aš ištėsų gerą vardą beturis...

SUTKUS. Tiesa, daug tikėjosi iš tavęs...

GARŠVA. O tiek maža — ką maža! — sausai

nieko nesusilaukė.

SUTKUS. Už tai ir baudžia užmiršim.

GARŠVA. Žinai — tau tai pasakius — paju-

tau, kokia tai baisi pabauda... Tiesa...

juk jie nebaudžia, tik atsimoka tuo, kuo

aš jiems moku...

SUTKUS. Tai-gi...

GARŠVA. Ir kodel, kodel taip viskas susidė-

jo!... Kodel užmiršau savuosius, o pri-

sirišau čionai, kur tik praeiviu būti pri-

valau...

SUTKUS. Kelkis ir eik — eik, kur būti pri-

valai.

GARŠVA. Ha-ha! Kelkis! — kelkis ir eik!...

Lengva tas laisvam žmogui ištarti — bet

man tas reikės padaryti. Nieko lengves-

nio nėra kaip kam-nors patarti.

SUTKUS. Žinai, niekuomet nemaniau, kad

man kuomet teks tokian padėjiman pa-

tekti... (*pauza*). Daug aš tau pripasa-

kojau — nėra kas sakyti! — ir vis tai

naujausi ispūdžiai iš Lietuvos...

GARŠVA. O juk tą jungą tu man priminei...

Kart-kartėmis užklupdavo mane kaž-ko

ir kaž-kokia baimė... Žinai, net pats sa-

vęs imdavau bijoties... Atmintyje sulik-

davo ūkanoti tėvynės reginiai ir lyg grā-

sindavo, lyg bardavo... O čia, šalė jū,

vaidenos Irmos paveikslas — toks skais-

tus, giedras ir baltutis, kaip taigos er-

vė žiemos naktį... ir tas paveikslas vis-

kā nuslopindavo, uždengdavo, užmaršos

miegan užsupdavo budrią mano min-

ti...

SUTKUS. Pažiustu tai...

GARŠVA. Ką tu pažiūsi!... Kuomet iš vienos

pusės sužiedotinė, iš antros tėvynė ir prie-

to viso ši undinė pinkles išskėtė — pa-

kovok tu čionai, parodyk savo viekā...

SUTKUS. Jei tu išanksto užmatai kovos pa-

sekmes, tai kam kova bepradėti?

GARŠVA. Tam, kad taip būti negali... tam,

kad aš turia tūlas pareigas... tam, kad

neprivalau čionai liktis nei vienos die-

nos ilgiu...

7.
IRMA. (*Atsistoja durėjse ir gašliomis aki-*
mis, kárstu žvelgësiu žiūri į Garšvą).
GARŠVA (*užsimiršęs*). Irma!... Irma!...

IRMA (*tyli, tik išlėto linguoja galva, žengia*
porą žingsnių pirmyn).
SUTKUS (*supratęs situaciją*). Aš kitą kartą
užveisiu...

IRMA... kad užbaigtai savo įspūdžius iš Lie-

tuvos?

SUTKUS (*akimirknį tyli, rimtai*). Taip!
kad užbaigtai, ką pradėjau! (išeina).

8.
IRMA (*pribėgus*). Jonai! tu ketini bėgti...
mane nori pamesti dėl kitos...

GARŠVA. Ne, Irute, ne bėgti žadu, bet kuo-
ramausiai išvažiuoti.

IRMA. Prie anos?

GARŠVA (*kovodamas su savim*). Taip...
prie sužiedotinės žadu grižti...

IRMA. O aš?

GARŠVA (*tyli ilgai*). Tave išgelbės tavo tėvo
milionai.

IRMA. Tai milionai mudu skiria?

GARŠVA. Ne.

IRMA. Sibiro tyrai nerija tavęs?

GARŠVA. Turiu savo tėvynę — joje privalau
dirbtai.
IRMA. Ar tai tokia tolima šalis, kad aš jos
nestengsiai pasielkti?

GARŠVA. Tu — Lietuvon?

IRMA. Taip — Lietuvon su tavim.

GARŠVA. Irma! Irma! tu to nepadarysi!

IRMA (*glamonėdamos*). O, taip, padarysi!

Nei žingsnio nuo tavęs... nei akimirk-

niui neatsitrauksiu nuo mano Jonulio,

nuoanojo legendario žvėjo, kuris dei-

vės meilę ingijo ir taip aš jį mylēsin, taip

bučiuosi (bučiuoja gašliai) bučiuosi,

bučiuosi, kol pabūčiavimais užmaršos

sapnan neisupsiu... (sodina jí sofon)

kol pasaulio kartybjų mano jausmo gie-

dra bei spinduliais nenušviesiu... kol

laimės švyturio taigos neišbrendamuose

snieguose neužžiebsiu....

GARŠVA (*pasidavęs*). Irute!... mano Iru-

te!...

IRMA. Nuklosiu tavo taką skaisčiaus būty-

bės akimirknias... juodasiams mintis

mano giedros spinduliais išblaškysiu...

meilės jausmo milžinišką ubą užkursiu,

kad taigos snieguose nesušaltumei, kad

tau ramu, jauku ir giedra būtų...

GARŠVA. Irma!... Irma! tėviškė mane šau-

kia...

IRMA. Didžiasai mano jausmo balsas visus

kitus nuslopinis — nes jis iš būtybės vers-

mių kilęs... Mano meilės liepsna gėlė-

mis tavo taką nuklos... (bučiuoja nuo-

latos). Jonuli! meilės pasakų karalaiti,

prasijuok mano meilės giedron, nusišyp-

sok rytojaus laimēn ir ištverk...

GARŠVA. Kas per pragariška jėga...

IRMA. Iš širdies gelmių jí tryksta... ir tik

tau — tau vienam... O visoms pavers-

mėms atsivérus — paplis milžiniška sro-

ve...

GARŠVA. ...ir mane jon intraukus paskan-

dins...

IRMA. O ne, ne! Tu tėnas neapribotas val-

donas būsi ir, likęs joje, cariškai viešpa-

taus... (*pauza*).
GARŠVA (*atsikelia, stengiasi prasiblaivyti*).
Kas tai?...
IRMA (*supratusi situaciją*). Tai viena tu

meilės pasakų, kokias tu man sekei —

tik ši naturalinė, gyva, užčiuoptina...

Ji tiesiai tarsi tavin giedros rankas (*ištie-**sia Garšvon rankas*) ir šaukiasi: — imk,

karalaiti, tavo laimės donj; imk, Jonuli,

rytojaus giedra...

GARŠVA (*svyruoja valandėlę*). Irma! Irma!

(puola jon).

UŽDANGA.

VEIKSMAS II.

NE TYRU VANDENIU...

(Elegija pagal S. G. Frug'ą.)

Ne tyru vandeniu upelio

Ir ne šaltinio krikštala —

Aš laisčiau sodnā palei kelia

Graudingū ašarū lašais...

Ir nėra jame nei lelij,

Nei puikių rožių, pinavij:

Apželēs builėmis, kežčiai,

Dyglii krumokšliai ir erškėčiai,

Ir žolės tēn įvairios tūn;

Tik vien's tēn ąžuolas bujoj',

Šimtmetis, tvirtas, kaip girioj'

Grešmingo didždžievio Perkūno.

Gaurnot's tas ąžuolas, apniukęs,

Išskridojo jis plačiai;

Vijoklių siūlais apsisukęs,

Liemuo jo tiesiasi stačiai.

O samanos kasom's ilgomis

Rūkšlėt kūnā jo dabin',

Kimpinės momenims pilkomis

Jo drūtgali savaip dailin'.

Ir stovis jis nepajudėdam's,

Yt milžin's pasakų senų,

Slaptingos spėkos užžavetės

Ir ilgu miegu apkerētas, —

Stovės taip gal dar daug dienų...

Žaibai jo žievę išvagojo,

Ir audros su baisiais griausmais,

Su lietumi, ledais smarkiais

Dažnai ant ąžuolo bėgiojo,

Ir neišdildomais ženklais,

Kaip aštrašmeniaiš kardais,

Žaizdas giliai jam' išbraižiojo...

Ir miela man skausmų dienomis,

Kad' sielvartai krūtinę grauž',

Kad' rūpestis žiauriom's replėmis

Jausningą širdį mano gniauž', —

Sėdet paunksnėj' jo gaivingoj',

Skandint vargus dainoj' galingoj',

Iš erškečių vainiką pint —

Ir vilčiai sielą sau ramint...

Malonu man klausyti meliai,

Kad' vėjo liečiamis sparnais,

Lapelai šnera, ošia dailiai,

Slaptingais snibždasi vardais; —

Ir, tarsi mirgančią žvaigždele,

Svajonę mėgiu tad' ugdyt

Ir inkypimo čia dainelę

Po lapų šlamėsiu gimdyt...

Ir girdžiu aš, kaip subrzdėj,

Jo lapai užia vis smagyn, —

Galingos šaknys surumbėję

Plėtojas', driegias' vis gilyn.

Ir sielos mano gilumoje

Jau žydi, skleidžias' ir bujoja,

Kaip pasakose papartis,

Si pranašaujanti mintis:

„Tegul gi andros siunta-siančia,

„Iš pikčio svaidosi žaibais;

„Tegul gi niekas neatjaučia

„Žaizdų tavų su rumbais:

„Tu nepas'duosi nei griaustiniams,

„Nei perkumijoms, nei žaibams;

„Ne žūt šaknų tavų tvirtinėms,

„Ir niekad' nenuvyst stiebams,

„Galingas, brangus tu medeli,

„Tėvynės tikrasis ainieli!...

„Bet juk ateis, ateis juk dienos:

„Ateit jos tur' nevengtinai, —

„Pavėsyj' vis žalios lapienos

„Laimingas proainis pilnai

„Priskins ir rožių ir lelij,

„Kvapsningu, puikiu pinaviju,

„Vainika iškilmingą pins,

„Kapines prabocēti dabins.

„Primins jis buvusių laikų

„Taip baisų jungą, taip vargingą, —

„Ir ant linksmučių jo akių

„Mintis jau žibters galestinga;

„Bet greit šešėli nulinimo

„Vėjalis nuo akių pratraukis,

„Ir naujų daina atgyjimo

„Skardžiai, linksmai jis sau užtraukis.

„Ir atbalsiai dainos gaivingos

„Ir susipins ir sus'vejos

„Su šlamėsiu senu galingos

„Žaliosios tavų lapojos...»

VIII. 1909.

Kaškaitis.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Kepti baronkėles. Susėda ant pievos, kas tik nori žaisti, aplinkui ratu, o du stovi viduryj rato; vienas sodina kvieteli, antras turi įspėti, pas ką randasi pasodintas kvietelis. Sodintojas paima ar žiedą, ar taip koki mažą daiktą, ir priėjės prie sėdinčių pradeda iš kaleinos sodinti kvieteli i rankas, sakydamas: „Sodinu kvieteli giliai, laukių užau-gant buinai“. Taip sako žednam i rankas dėda-mas, ir vienam i ranką kvieteli ileidęs, pasitraukia rato vidurin. Sėdintieji visi su rankomis i žemę plumpsi ir dainuoja:

Pjausim, pjausim, kulsim, kulsim,

Kvietelius, kvietelius,

Kepsim, kepsim, baronkėles, baronkėles,

Laužym, valgysim ir pirštelius laižysim.

Dalintojas i spėjiką sako: „Spék, pas ką kvie-telis žydi, ten marti baronkėles kepa“. Jeigu spé-jikas įspėja, pas katrą yra kvietelis, tai tas turi eit į jo vieta spėti. O šis eina ant jo vietas sėstus. Ir vėl iš naujo tą-pati daro, sodina, dainuoja ir spēja. Žaidžia iki pabesta.

LINKOLNAS.

(Tasa).

Nuo jos apsigyvenimo Linkolnų griniai išrodė ir švarėsnė ir linksmesnė, o vaikai taip susidraugavo, kad niekas negalėjo žinoti: katrie jos vaikai, o kurie nabašninkės. Šita tai gera moteriškė patē-mijo Abrahomo gabumus — ji jam visuomet duoda-davo gerus patarimus ir ką pati mokėdavo — pa-mokindavo. Kada apylinkėje žmonių pasidaugino, tapo pastatyta šiokia-tokia mokykla, kurion močė-ka nusiuntė ji mokinis. Čion daugiausia mokindavo surambėjusių tėvų vaikus apsiėjimo (etiketos) ir po trupučiuką rašyt ir skaitlinot. Čion Linkolnas atkeliopė mokytojaus atidžiai savistovum rašy-mu ir gabumus. Si mokykla nedaug ką davė Linkolnui, jei išskirt tą, kad čion jis gavo perskaityti kningą „Vašingtono gyvenimas“. Šioje mokykloje jis neilgai mokinosi — tik keles savaites, nes pa-ti mokykla tik tiek laiko teišgyvavo.

Taip tai Linkolnas augo. Jis niekad nepraleido neperskaitys jokios kninges, kuri į jo rankas pakliuvo, o užsiemimas jo buvo — tai laukų darbas. Nebus prošalji, jei pasakysime, kad jis labai greitai augo: 16-os metų jau turėjo 6 pėdas ir 4 colius augščio ir buvo labai drūto fiziško sudėjimo. Kiek turėdamas linoso laiko samdydavosi pas kitus farmerius, ir visuomet darbą gaudavo. Jis viską mokėjo: ir pyragus kept, ir vaikus supt ir visus ūkės darbus. Apie 1825 metus jis tarnavo pas koki tēn Tailorą ir gaudavo 6 dolerius į mēnesi bei valgi. Čion jis gavo perskaityti keletą geresnių kninges, tarp kurių ir Suvienytyjų Valstijų historija, — nors del skaitymo jam gerokai prisiejo su-sipykt ir net gaudavo mušti nuo farmerio sūnaus. Paskui jis pastojo tarnauti į Džonso krautuvę. Čion jau buvo jam kninges prieinamesnės, ir pats tan-kiai susidurdavo su apšviestais žmonėmis. O 1827 metuose jis dirbo pas stalorių Vuda, kur ir paraše-pirmutinius savo literatiškus veikalus. Tai buvo patilyp vetyiniam laikraštyje jo du straipsniukai: apie blaivybę ir ape politiką. Pasakojama, kad tai buvo puikiai parašyta.

Lig šiam laikui jis daug ką perskaityė, daug iš-moko, daug ką pamatė, bet gyvenimas pas tėvą jam buvo labai nuobodus, — ji vis traukė pasaulin. Ant galos jis sumanė pasidirbti sieli, ant kurio sukrovus farmos produktus, galėtų leisti žemyn upe Ohio, kad brangiai išparduoti ūkio vaisius. Šita pirmutinė drasti kelionė suteikė Linkolnui garbę trupučių ir jis jau pradeda pragarsėti. 1828 metuose vieninas turtinges prekėjus pasiūlė jam padaryt dideli sieli ir užkrovus kiaulienu ir kitais produktais leisti upe žemyn ligi Naujojo Orleano, kur buvo galima produktus brangiai parduoti. Tai buvo pavojinga ir sunki kelionė, už kurios galėjo griebtis tik išnašus žmonės, nes Naujasis Orleanas buvo už 2400 varstų žemyn upe. Šią kelionę Linkolnas, kartu su savininko sūnum, laimingai atliko, jei neskai-tyt to, kad vienai kart naktyje juos užpuolė negrai, bet jie atsigynė, nors Linkolnas tapo sužeistas vei-dan. Žaizdos vietoje pasiliuko randas, kuris neišdi-lo ligi mirties.

Kada Linkolnui sušaukė 21 metai, jo tėvas per-sikėlė gyvent Illinois valstijon, kur klimatas sve-kesnis. Nors jam norėjosi savistoviai gyventi, bet vėl prisiejo tėvui padėti dirbt. Iš čion jis antru kartu su dėde leidosi ant sielių į Naujajį Orleaną. Naujame Orleano Linkolnas pirmu kart pamatė negru partija, išvestą ant turgavietės. Negrus čion mušdavo ir visaip kankindavo. Tas regėsis jį taip sujudino, kad jis to neužmiršo per visą savo gyven-

mą. Daug vėliau, kada jis buvo pirmutiniu kovo-toju už negru liuosybę, jis tvirtindavo, kad ta idėa, nora dar neaiški, pas jį atsirado tada, kai pamatė Nauj. Orleano negrus pardavinėjant.

Sugrižęs iš N. Orleano, jis buvo prižiūrėtojum vienos sankrovos Naujamjame Saleme. O truputį prieš tai, jis net bandė savo spēką drutorių imtynė-st. Sankrovoje jis labai gerai dirbo; čionai pradėjo lankytis labai daugelis pirkėjų, — daugiaus gal-delto, kad pasikalbėti su protingu vyru, o ne kad pirkti. Linkolno populiariumas vis augo, o jo tiesus ir geras apsiėjimas suteikė jam visų pagu-do-donę. Tuomet Naujam Saleme buvo peštukų šai-ka (bully), kuri kiekvieną naujai pasirodantį žmo-gų užkarbinėdavo ir apmušdavo; jie pradėjo užka-binėti ir Linkolną. Nors jis muštynė veng, vienok prisiejo susimūti su vienu tos Šaikos vadovu. Linkolnas gerai jį aptaisė, o vėliau jis su kitais pri-sidėjusiais piliečiais išnaikino visa tū nenaudėliu-peštukų šaiką ir miestas lengvai atsiduso. Čion gy-vendamas jis vis mokinosi, skaitė, lankė klubus, da-lyvaudavo įvairiausiuose ginėnuose, darydavo pažin-tis su mokintais žmonėmis, nuo kurių vis semdavo sau mokslą. Paprastieji žmonės kreipdavosi prie jo delei visokių patarimų. Sakoma, kad jis buvo mieste kaip teisėjas ir jo balso visi klausydavo. Sankrovoje jis tarnavo kelis mėnesius; į savininko operacijos susipynę ir pavasaryje tapo uždaryta, o Linkolnas be duonos kąsnio ant gatvės pasiliuko iš-miestas.

Neturėdamas ką veikti, jis istojo į liuosnoriu kareivų pulką, kuris buvo siunčiamas karėn su indijiečiais. Menka tai karė buvo, nes Linkolnas to visos karės laiku net nematė jokio indijiečio; bet užtai reikėjo kladžioti po miškus, o gana tankiai ir badaut. Jis buvo išrinktas net rotos kapitu-nu ir šiaip jau tarpe draugų atsižymėjo. Jis, prezidentu būdamas, šitaip atsiliepė apie tą karę: „Jei generolas Kassas ir pralenkė mane, besivydamas indijiečius, tai turėjo užleisti mani pirmbyje atakosant girinių cibulių; jis gal susitiko su indijiečiais, bet man to nepasitaikė; už tai aš išlaikau daugelį smarkių karių su uodais“. Bet si karė greitai pasi-baigė. Tuojau po sugrižimo jis buvo išstatytas kandidatu į valstijos kongresą, vienok rinkimuose pralaimėjo. Iš karto jis manė, kad Naujojo Salemo piliečiai su juo tik žaidžia, bet paskui persitikrino, kad ištikruju jis pageidaujamas pilietis.

(Užbaiga sekा).

P. Norkus.

IS KUR ANT MŪSŲ PLANETOS GYVYBĘ ATLEKĘ?

„Iš kur ant mūsų planetos atlėk gyvybę?“ — tai filosofijos mokslu klausimas, kurį jau nuo labai senų-senovės laikų mokslinčiai riša su pagalba filo-sofijos mokslu arba su prakilniomis mintinėmis apie gamtą; bet išrišti vis da nenubaigia; da ir šiandien tebesto vi ant civilizuoto pasaulio laikraštijos špaltu visokieropai rišamias šis klausimas. Delto ir mės čia, nors trumpai, savo vientaučius supažindin-sime su kaikurių mokslu virų nuomone, apie atsi-drimą ant žemės gyvybės.

Kai-kurie gabenė mokslinčiai, savo išmintingu protu kalba, jog gyvybę atlėkusi ant mūsų plane-to-žemės, nuo kitų svetų bei planetų.

Senovėje graikų tautos filosofas Ionik, gyve-nės da pirm Kristaus gimimo už 580 metų, skelbė, kad gyvybę ant mūsų žemės atneš nuo žvaigždžių taip vadinami elektronai, tai yra perkūnija lēkda-ma nuo vieno svetų į kitą.

Mūsų laikų mokslinčiai jau nuošakiai kal

stės atsibubo teatras ir balius Tautiško Namo svetainėje. Vaidino: „Kerštinga Meilė“ ir „Penktas prisakymas“. Abu veikalai yra gana indomūs ir verti statyti, ypač „Kerštinga Meilė“, kurioje aiškiai išveda, jog meilė yra daug brangesnė net už gyvasti, ir rodos kas grasinu su basisiuoju mirties kardu tiems, kurie bando suardyti tikrosios meilės idealą. Tiktai gaila, kad mūsų scenos veikėjai nesistengia ingyti ir parodyti tą pačią dvasią, kas veikale yra, bet visai ką kitą. Lošia be jokios gestikuliacijos ir nemokėdami žodžių; na, ir kasgi išeina iš tokio lošimo? Niekas daugiau kaip tik darkumas veikalo ir žeminiamas dailės. Kaičiai lošimas gali gerai išeiti, jeigu lošėjas žedno saknio laukia nuo sufleriaus iš būdelės pasakant. Tokiam atveju lošėjas negali atsitraukti nuo suflerio nors ir būtų reikalingiausia, bet slankioja palei būdele, kad išgirsti ką tas skaito. Tokiu būdu publikai atrodo, lyg lošėjas ką-nors pametęs jieško. Na, o jau judėjimas, — tai nors rodos jei ir su skustuvu kas ant aktoriaus užpultu, tai užpultasis nei nekrust, bet da šypsos. Na ir ko čia jam nusigasti, juk žino, kad pavojaus nebus...

Nekartą buvo pasiteisinimas viename arba kitame laikraštyje: „Girdi, mēs esame darbininkai, mēs suvargė, jūs negalit norėt geriau tuo mūsų“. Šitoks pasiteisinimas niekam vertas. Visuomenė ir pati dailė už tokį pasiteisinių neatleidžia. Reikia dirbt su pasišventim, tai nereikės taip save žemintis nei teisintis. Aktorius neprivalo apsiūti lošti vien delto, kad gauti progą pariskesioti prieš publiką ar trupučiuką garbės. Walter Scott sako: „Jeigu žmogus neturi geros priežasties ką-nors gerai nuveikti, tai jis betgi turi gera priežastį nei nepradėt“. Mūsų visu priedermē yra nesigriebti, už tokio darbo, kuriam mēs netinkam, bet reikia pasiskirti tą, kame geriau esame prasilaivinę ir prie ko labiau tinkam. Gegutės Balsas.

ŠIS—TAS.

A. I. Gercenas. Kovo 25 d. 1912 m. sukako šimtas metų nuo gimimo ižymaus Rusijoje žmogaus, Al. Iv. Gereeno. Tai buvo vienas iš savo gadynės gabausiu publicistu. Iš mažens gavo neblogą išauklėjimą ir dar prieš universitet arti susipažino su kitu garsum veikėju — Ogarevu, su kuriuo palaikė byčiulystę per ilgus savo išeivystės ir klujojimo metus. Universitatėje apie juodu susigrupavo būrelis asmenų, karštai svarstančių politiškus ir socialistiškus klausimus. 1834 m. Gereenas buvo areštuotas ir išsiustas į Permę, potam į Viatką. Sugrižęs 1840 m. į Maskvą, jisai susiėjo tada garsu rateli Stankevičius ir Bielinskis ir prisiliuso prie tai, vadinamų „zapadniukų“ t. y. prie sympatizuojančių Europos ideoms, tuomi jisai patrankę ryšius su slavianofilais, karštuoliais rusų patriotais. Viešok jis su slavianofilais galutinai negalėjo pasiskirti, nes karštai tikėjo, kad slaviškosios tautos, o ypatingai Rusija, turi didelę prie save ateiti, būk Rusija tik vykdys iš savo občių tiesioginę socialistišką tvarką. 1847 m. jis ant visados apliežia Rusiją ir apsigyvena užsieniuose. Tėnai jisai būna liūdininku dideliu eu-

ropėjino gyvenimo nuotikių, arčiau ištiria daugybes buržuazinių gyvenimo nenuoseklumų ir apsililia savo idealuose, tai yra taip vadinamame „konstitucionalizme“. Nuo 1857 m. jisai pradeda leisti laikraštį „Kolokol“ (Varpas) ir pasileika rusų minties vadovu. Karštose ir puikiuose straipsniuose jisai kovoja už platiuosavimą kaimiečių iš baudžiaus ir apdaliniu žeme, už atmainymą cenzūros ir kūniškos bausmės, už teismų viešumą ir tt. Apart publiciškų, moksliskai filosofinių straipsnių ir paminėjimų, Gereenas parašė keletą ir beletristikos veikalų, iš kurių jo romanais „Kas kaltas?“ padarė didelę inteknę ant tuolaikinės rusų visuomenės.

Ar kenksmingas alus? Pripianta, kad alus nekenkia žmogaus sveikatai, jei jo neperdaug vartojama. Alus greičiau gali kenkti tokiem žmonėms, kurie daug sedi. Tokie žmonės nuo alaus varotojimo greičiau tunka, pagauja juos apatija, tingėjimas. Tačiau nuo didesnio alaus vartojimo sugenda viduriai, o nekarta ir padagra suserga. Vis delto ir alaus reikia saugoties, nes silpniesniam organizmu greičiau gali užkenkti.

Kauno gub. gyventojai. Kauno gub. apskričiuose šiaip paskirstytai gyventojai:

	vyrų,	moterų:
Kauno apskr.	134,349	— 122,495
Ukmergės ap.	123,558	— 126,216
Ežerėnų ap.	112,548	— 116,534
Panėvėžio ap.	118,504	— 125,679
Siaulių ap.	129,115	— 140,460
Resėnų ap.	126,651	— 133,204
<hr/>		
Kartu	836,693	— 860,865
<hr/>		
Iš viso	1,707,558	

LAISKAI IN REDAKCIJA

Garbi „VL.“ Redakcija! Būkite malonūs paaškinti mums ši klausimą: — Kuris didesnis prasižengėlis, ar laisvamanys, jeigu jis pats nusižindu, ar tikintis, jeigu jis kita žmogu nužindu?

J. S. ir kiti.

Abu yra vienodi prasižengėliai, kurie nužindu kita žmogu, nes prasikalsta prieš žmoniškumą, ir abu yra vienodi prasižengėliai, kurie save nužindu, nes atima draugijai vieną sanari, kadangi žmogus yra draugijos turtas.

LAISKAI IS LIETUVOS

Kruonis. Trakų pav. Mūsų miestelis yra tik bažnytkiemis, kur da ir geros bažnyčios neturime — yra tik maža medinė šapukė; iki kai ir jis yra munas gera; bet jau ir joje yra daugelis nesupratių; daugelis nenori priglėti į Kruonių parapiją. Yra vienos priežasčių, bet vyriausiai — tai ergelai su lenkais. Klebonas čia darbštus, gerai rūpinasi mūsų parapijos reikalais ir lietuveste; todel tas mūsų lenkams nepatinka; jie mūsų kleboną persekiōja visokiai būdais ir skundžia kad jis visokias kningeles platinas ant lenkų išjuokino. Žinoma, ypač išvengai Rusija, turi didelę prie save ateiti, būk Rusija tik vykdys iš savo občių tiesioginę socialistišką tvarką. 1847 m. jis ant visados apliežia Rusiją ir apsigyvena užsieniuose. Tėnai jisai būna liūdininku dideliu eu-

čioje su sayo kalba užimti vietą. Iš to begaliniai kila ergeliai. Pelenų dieną buvo atvažaves ir Trakų diekonas dalyko ištirti; jis rado visokių melagingų nesuonomių iš lenkų pusės, kas tenujų prašyme buvo nurodyta. Pažiūrėsime, kaip toliaus bus; darbar jiems evangeliją ir trumpą pamokslą lenkiškai pasako; bet ir tas jems da negerai.

Dubickas.

Tev. Myl. Dr.-tes reikaluoose.

CENTRO VALD. ADRESAI:

Pirminkas: V. Daukšys, 443 N. 9th St., Philadelphia, Pa.
Jo pagelbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main St., Pittston, Pa.
Raštininkas: J. Žemantanskas, 789 Bank St., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank St., Waterbury, Conn.
Kninigius: J. Simanavičius, 331 Barnes St., Plymouth, Pa.
Literat. Komitetas: J. Laukis, 3001 Farrel St., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln Ave., Rockford, Ill., J. Gabrys 11 rue Sommerard, Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai nariai, rāstus T. M. D. reikaluoose siųskite T M D Lit. Kom. nariu-redaktoriui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill.

Nauji nariai prisirašę prie TMD.

Brooklyn, N. Y., 3 kp. Užupis J., Marozas J., Diržulaitis A., Račiūnas A. T., Siminkevičius J., Šulinckas S., Martinaitis J., Kišielius P.,

Waterbury, Conn., 5 kp. Šilkas J., Rimkūnas A., Šoliūnas J., Dauskurdas A., Latvis V., Blaudžiūnas V., Janeliūnas J., Gilis J.

Lawrence, Mass., 7 kp. Stravinskūtė R., Kentriūtė D., Jatulevičiūtė P., Skrodaitė A., Bučioniūtė M., Jankauskiūtė M., Bočkauskaitė V., Sabastaniūtė P., Jotuniūtė J., Baronas A., Čiras D., Ruseckas M., Strumskis J.

Baltimore, Md., 11 kp. Akelaitis M., Kalbis J., Česna P.

Valparaiso, Ind., 13 kp. Paulauskas M., Loman P.

Cleveland, Ohio, 20 kp. Stoškus J., Šarkauckas P., Kairys K., Čeponis M.

Chicago, Ill., 22 kp. Petrus Hel., Vasiliauskas S.

Chicago, Ill., 28 kp. Žukauskas J., Balčikonis Z., Kaupaitė K., Adomaitis P., Kiškūnas J., Šiurniūtė K., Kalikauskaitė S.

Plymouth, P., 32 kp. Ližaitis J., Klimkevičius F., Žukas K., Mazurkevičius F.

New York, N. Y., 43 kp. Valskus J., Kreivėnas K., Miškauskas M., Gutautas A., Šalčius J., Jančiakaitė K., Valasavičienė P.

Rochester, N. Y., 52 kp. Ramanauskas J., Mandrauskas J.

Clinton, Ind., 53 kp. Gaidžiūnas A., Tamoševičius A., Jonevičienė O., Bardauskas P., Andriukaitis P.

Grand Rapids, Mich., 58 kp. Klimavičius M., Naujalis A., Černiūnas M., Greičaitis P., Greičaitis D., Būzauskas J.

Brockton, Mass., 85 kp. Račiūnas J.

Cheltenham, Pa., 87 kp. Pontosa S., Mareinkevičiūtė J., Budris B., Mockeliūnas P., Šlikas J.

De Kalb, Ill., 100 kp. Guokas J. K., Kiela G.

Kensington, Ill., 113 kp. Klibas K., Kalnietis K.

Rockford, Ill., 117 kp. Matukaitis J., Nakrošis J., Vilimavičius S., Petraitis J., Ūnas J., Miklas K., Šimkus V.

Kenosha, Wis., 119 kp. Balčiauskas J., Strikas J., Maliauskas A.,

Polonskis V., Gerulis P.

E. Chicago, Ind., 127 kp. Vilutis P., Žičkus P., Bitinas L., Tunkevičius P., Greviškis J., Škutas J., Jeniūnas D., Mieudra J., Pušis C.

Cedar Point, Ill., 129 kp. Mažeikis K.

St. Charles, Ill., 130 kp. Petrušas J., Petraitis J., Grabauskas V., Norkaitis A., Satula J., Kačikas B., Stankus A., Černaukas K., Petrauskas J., Plunis J.

Benton, Ill., 132 kp. Andrulėvičius A., Levunaitis J., Šeliejuš M., Papeika A., Kunskis J., Ranekėla P.

Carnegie, Pa., 133 kp. Paražinskas K., Mažuolis P., Pocevičius J., Mornikaitis S., Ramanauskas P., Mikalonis J., Šedbavis J., Levlulis J.

Pavieniai. Vienažinskis K., Vozgirda P., Žemaitis P., Tamolūnas A. J., Kloris J. B.

J. Žemantauskas,
TMD. sekretorius.

Redaktoriui „VL.“

Talpinkite ant 8 puslapio, pradedant su pirmaja špalta. Susimildami!

Jokubynas.

Talpinam, kur mums geriau išpuola. — Red.

Moteris žada streikuot prieš virsus.

Naujosios Anglijos moteris sufragistės biski išmintingiai žada kovoti už savo teises, negu chicagietės. Anuo sykiu, kada Londono sufragistės pradėjo daryti langus, tai Chicagos sufraginių klubo viena vadovė pasakė: „Tai niekis — langai daužyt. Mės manome, kad Amerikoje moteris tokiu lengvum sportu neužsiūs; jeigu vyrai nenorėmus paliuosuoti iš savo vergijos, tai gal reikės ir kamuolukai (su-prask: bombos) paridinti“. Kitai tarsi daryti Bostono sufragistės, kurios, kaip laikraščiai praneša, rengiasi išskelti su vyrais didelę naminę karę, kurią lengviau galima pavadinti streiku „prieš virsus“. Ką tas streikas reiškia, tai vyrai esą gerai supras ir veikiai prieš moteris nusileis.

Draugelio salėje atsibuso Lietuvių Klubo surengta 1-moji paskaita. Skaitė Dr. J. Kaškevičius iš Newarko, ant témos: „Skivys ir jo ligos“. Prelegentas plakotai aikino, kokia svarbija rolo losių skilys žmogaus abelnoje sveikatoj, delko dabar labai dauželis žmonių skilvio liga serga ir kaip turi būti nuo tos ligos apsaugoma. Tarpe danguolio kitą apsisergėjimą, Dr. K. patarė labiausiai prisilaikyti šių 3-jų dalykų: niekados nevalgyti skubotai ir smulkiai sukrantytis; niekadas negerti tuojuose prieš valgymą, valgant bei pavalgius nieko šalto ir nevertoti alkoholio.

Publikos buvo i 150. Po paskaitos buvo linosos diskusijos. Ateinančią pėtnycią toje pačioje vietoje skaitys J. O. Širvydas „Apie sustiprinimą moteries pobudžio“.

Brooklyn nauji elevatoriai ir tuneliai. Pagaliaus vietinė Brooklyn Railroad Traction kompanija laimėjo iš miesto konesiją budavot nanja tuneli (subway), kuris prasidėjęs New Yorke nuo 14 gatvės ir 4 ave. ateis apie 1500 m. į Brooklyną apie North 7 gatvę, paskui įsukus į Metropolitan Ave. tada ant Bushwick, ir ant Johnson ave. išeis tunelius į elevatorių, kuris eis į Evergreen kapinių ir tada nusuko į East New Yorką, kur susivienys su Long Island gelžkeliu.

Kuningas su socialistais su sinovių. Pastorius John L. Bedford, kuris klebonauja bažnyčioje ant kampo Madison str. ir Clason ave, susilaikė bėdą. Jis susimislinio užvesti kovą su socialistais, o tie susimislinio jis net kaip išėjimai indėti. Buvo taip. Pastorius Bedford leidžia mėnesinių laikraščių „Nativity Mentor“, tos parapijos organą. Balandžio numerin jis ima ir indeda šiokį atsaukimą: „Socialistai atkuto. Jie plavėnuoja randoną vėliavą ir atvirai skelbia savo doktrinas. Jų didžiausis užpuolimo punktas yra religija. Jų spėka yra tikriais mūsų miestui pavojuj. Pasirodė, kad nėra išstatymų, kuriais juos galima būtų sutremti ar kontroliuoti. Jie pavojingesni už cholera ir rauples, — taip, jie yra draugijos pasintę sunis ir turinė būt numalšyti, jeigu bus reikalas, su kulkomis“.

Delei šitokio atsaukimo vietinės socialistų kuopos norėjo išpirkti varant

publikos, kad jiems nieko negali teismai padaryt, nes aną savaitę mėsos trustus Chicago teismai išteisino.

— **Reikalauja universitatės.** Brooklyno moksleiviu ir pedagogu klubai pradėjo agitaciją už inkūrimą Brooklyne universitatus. Tam tikslui reikia surinkti pinigų į kokius \$3,000,000.

— **Šovė į erzintojus.** Ant Broadway 122, Flushinge, geležgalių krautuvninkas, žydelis Louis Horowitz nebeįskentė aplinkinių palaidinų, kurie ilgus laikus į erzino, todel anandien pagriebės revolveri šovę į jų būri ties savo krautuve ir pataikė tūlam Arthur Tiernan, 21 metų, i koją. Lubuzai, žinoma, kiti išlakstę, o pašautajį ligonbūtinį nuvežę. Žydeli Horowitz areštavo, bet ne už šovimą į lobuzus, tikta už nesijumą ginklo be pavelijimo. Mat jam pirmiau reikėjo išsprasyt valdžios, kad pavelyt nuo papaldyti atsigint.

ISPUDŽIAI NUO KONCERTO.

Brooklyn, N. Y. 8 d. balandžio Brooklynė atsibubo koncertas, parengtas paminėjimui 10-metinių „Aušros“ sukaktuvui. Reikia atsilankyt. 7:30 val. vakare turėjo prasideti išpildymas programo; bet apart tvarkytojų vako ir keleto žmonių, salėje daugiaus nesimato. Jau 8-ta val. Pribuvo dar keletas žmonių. Nusibodo. Lauki ir žvalgais. Ir čia tur būti, manai sau, kaip ir ant visų lietuviškų vakarų: pagarsinta ant 7:30 p. m., o prasidės, dievai žino, kada. Iš tikro tas neparamumas lietuvių inéina jau viškai į improti. Taip daugumas jau ir sako: „tai, paspēsi, nors ir ant poros valandų vėliaus nesiisi“. Nebeina ant paskirto laiko ir tiek...

9-ta val. baigiasi. Ant galo atsidarė uždanga. p. Mikolainis trumpai paaškino „Aušros“ tikslą. „Mūsų jaunuomenė veržiasi prie mokslo“, kalbėjo p. Mikolainis: „ji varsta. Ji dirba ir mokinasi. Pakol mūsų moksleiviai varsta sau pragyvenimą uždarbjaudami ir mokinasi, mës nesiskubiname jiems į pagalbą; bet kada jie žusta nuo sunkaus vargo, mës tik apgailestaujam jų“.

p. P. Čiurlionis iš Worcesterio skambino ant piano. Pas jį technika, matyt, labai gerai išdirbtas. Mitrai jo pirštai šokinėja piano klavišais. Jis grajijo dalykus iš kompozicijų Grieg'o, Beethoveno ir Mendelsohno. Bet mës patys nelabai apsiparžinė su muzika. Tos melodijos mums nepažistamos. Rodos, ir pats pianistas tą atjaudamas, tartum, nesigilino į tą muziką ir skubbjai užbaigė savo užduotį. Tačiaus Čiurlionis visgi yra vienas iš gabajuju mūsų muzikų, ir malonu jo paklausyti.

Po jo dainavo p. P. Rimkus solo: „Joja diena, joja nakti“ M. Petrasko. Jo balsas lyriškas tenoris, nors ir neapdirbtas, bet gan minkštasis ir lėtas.

„Skambančios stygos“ M. Petrasko sudainavo duetas: A. Mikuliūtė ir A. Kvederas. Mikuliūtės balsas — dailus sopranas. Kvederas — minkštasis baritonas. Sudainavo gana puikiai.

Toliaus dainavo kvartetas: A. Kancieriutė, J. Vidrinskiutė, K. Brazys ir A. Kvederas. Publikai labiausiai patiko kvarteto „Saltyšius“ St. Šimkaus. — „Oi duda duda ir vël duda... anei piragėlio“ — dailiai pynësi kvarteto balsai. „Anei piragėlio“ — maloniai, linksmai, išlėto ir, tartum

atsiskiria ir vël susiliajė, — skambėjo balsai alto ir baso. Liaudies daina publikai patiko. Visi parlinksmėjo, visi juokėsi. Paprasti žodžiai „duda“ ir „piragėlio“ ilgai skambėjo ausyse ir publikai išsaukė kvartetą atkartoti „Saltyšius“.

p. K. Strumskio balsas nelabai, rodos, publiką žavėjo. Mat jis dainavo sunkiai ir daugiaus komplikotą (sudētingę) arią „Stebuklingas šaulys“ (Webero); jo balsas kietai-skaudžiai ir sunkiai veržesi iš krūtinės. Tik paskutini arios žodžiai ji šiek-tiek pavadavo: „Kankino mane etc.“ — šie žodžiai gan jausmingai ir nebetvirtumo išsiveržė iš jo. Dainininkas jis visgi geras.

Ant galo sudainavo choras. — Kaip tėnais nebūty, bet šitas vakaras darė graži išpūdi ant kiekvieno. Jis jautėsi artimai-seimišku. Cionais susitinkti draugus, čionais suvedi naujas pažintis. „Kaip malonu sutiki žmogų iš savo krašto“ — kalbėjosi vaikinai susitikę.

Ištkiro, daug geriau mieliaus tarp savųjų. **Nežinomas.**

Brooklyn, N. Y. Velykų antra dieną (8 balan.) vietinė „Aušros“ kuopa paminėjimui 10-metinių „Aušros“ sukaktuvui McCaddin svetainėje surengė koncertą. Laikraščiuose buvo paskelbta gana plati programa, bet nekurie apsiemusieji ką-nors atlikti — atsisakė ir todel programas išejo gana trumpas.

Pirmiausia p. Mikolainis paaškino „Aušros“ mierius, po to p. P. Čiurlionis paškambino ant pano pora kompozicijų, kurios labai dailiai pasisekė. Labai dailiai ir p. P. Rimkus sudainavo M. Petrusko „Joja diena, joja nakti“. P. Rimkans balsas grąžus ir išdirbtas, tik gaila, kad žemas. Užvis geriausiai buvo atlikti: duetas ir kvartetas, kurių publikai taip patiko, kad net buvo išsaukiami dainuoti antru kartu. Duetą dainavo p. P. Mikuliūtė ir p. Kvederas. Kvarteto išpildė p. P. Kancieriutė, Vidrinskiutė ir pp. Brazys su Kvederu; jiems geriausiai pasisekė „Saltyšius“ — tai geriausias koncerto numeris. Po to vėl p. Čiurlionis skambino ir p. K. Strumskis sudainavo pora dainelių. P. P. Strumskio balsas nors ir ne taip išdirbtas kaip p. Rimkaus, bet skambėjo labai gražiai, žavinančiai.

Silpniausias gi programe numeris — tai Scenos Mylėtojų Choras, kuris susideda nors iš dang asmenų, bet jų balsai nesi harmonizavo. Buvo tarpai knomet balsai net skirstėsi, nesilejo vienon melodijon. Apskritai choro dainavimas ant manęs ne padarė jokio išpūdžio. Tiesa ji publikai išsaukė antru kartu dainuot, bet greičiau delto, kad jis atliko paskutinį programo N. o publikai šokt dar nesinorėjo. Po koncerto sekė šokiai.

Publikos buvo neperdaug, daug tuščių sėdynių matėsi, bet kaip girdėjau iš rengėjų, medžiagiškai nereikėsia pridėt.

P. N.

DELEI „DEBATU“.

Savaitė atgal Brooklynė socialistų kuopos ingalioti pp. Danekeviči, Mačys ir Vezdžiūnas išsūtinėjo keletui užkvietimus dalyvanti 21 balandžio ju surengtuose debatose „tautiečių su socialistai“: esą „mums (t. y. socialistams) užmétinėjate, kad: 1) niekinam lietuvišką tautą bei nai-

jam tautiškas organizacijas, 3) visur darodinėjat, būk kitų tautų socialistai yra geresi, negu lietuvių socialistai“. Tad, esą, išaiškinkit mums kokiu būdu mes tas dėmes atliekame, o mës pasiteisim.

Gavęs tą užkvietimą, visgi manau nėtiri i tuos „debatus“ (nors tai debatais negalima padavinti, kadangi nebuvo kviesta pasiskirti, su kuo reiks debatuoti); bet dabar pasirodė, kad viešiniai socialistai pasiglemžę kitu žmonių sumanymą. Mat šitokius debatus tarësi surengti vietinių draugystės konferencija. O socialistai ēm ir užbėgo konferencijai už akių. Todel nusprenčiau palaukti, iki draugystės surengs. Rūtų gerai ir su broliais socialistais pasikalbėti, bet ant nelaimės panašiems sportavimams neturiu laiko.

Negalėdamas dalyvauti ypatiškai, eia pažymésiu, ką aš būčiau broliams socialistams maždaug pasakęs.

1) Kad jie niekina lie туvių (t. y. savo) tautystę, jie patis gali pasiskaityti, ką niekus apie tai plepa ju organas „Kova“ liekviename numerijo: jie savo tautystę beveik keikte prakeikiai, kaip žydas kryžių. Kokių čia dar debatu reikia? Jeigu jie to viešok gediši, tai geras ženklas — reiškia, kad jie pasitaisybės be jokiu debatu. 2) Kad jie griaūtai tautiškas organizacijas, tai daug kai būti nereikia: paint reikia tik jų korespondencijas, jų prakalbas, jų boykotus ant vietų — ir aškai jie patis pamatyti savo darbeilius. Jeigu nemato, tai debatai nuo jų akių plėvës nenuplēš. 3)

Kad kitų tautų socialistai yra užmūsiškius geresi, tai vëlgiai visi žino, tik mūsų socialistai to nežino, kurie ačiu savo nemokëjimui kitų kalbų (nors skaitosi „tarptautiečiai“!) neskaito laikraščių vokiečių, finų, švedų ir kitų socialistų. Jeigu jie skaitytų, tai žinotų, kad kitų tautų socialistai veda kovą su augančiu kapitalizmu, vienija savo žmones į visokias asociacijas, steigia kooperacijas, kuria handies forumus, rengia mokslo kursus, keliaujančias bibliotekas ir šimtus randa kitokių praktinių darbų, kuriuos savo tautoje ir savo liaudies bei viuomenės labui atlieka. O mūsų socialistai praverčia laiką bešokinėdami, yl pakluikę katinčiai, nuo vienos ypatos ant kitos, nuo vienos draugijos ant kitos, nuo vienos laikraščio ant kito. Mat jiems atrodo, kad tuomi atlieka dideli darbininkams pasitarnavimą.

Tuom tarpu nieko gero iš to nežineina. Nirzga, pykstasi, riejasi, koliojasi, o tuom tarpu liandies švietimuisi trukdo; ir praeina metai po metų, o mūsų žmonių gerbūvis nei ant colio pirmyn ne pasistuma. Kitų šalių socialistai uolai tveria kooperacijas, o mūsų socialistai netik šituo nesirūpinia, bet da agituoja prieš (kaip va brooklynis Šukys anais metais kalbėjo, kad kooperacijos esą net... negalimos!); kitur socialistai inkuria plačią blaivybės literatūrą, kad išstrandti žmones iš girtinoklystės pragaro, o mūsų socialistai patis volojasi karčemose; kitur socialistai stato miestuose tautiškus namus, o mūsų... mūsų socialistai kalba, kad net tauystės jie neturi; kitur studiuoja politiką ir ūkėsystės tiesas, o mūsų socialistai ant kampų rėkia, kad jiems ūkėsystė tik nusispauti, nes esą — „pasaulio piliečiai“; ragina žmones balsnot už socialistus, o patis „vadovai“ net neturi ūkėsystės poperių ir negali bal-

taip, aš matau dideli skirtumą tarpe kitų šalių socialistų ir tarpe mūsų. Ir kalbu ne su neapykanta ant tokio savo brolių, bet su pasigailėjimu. Ir veikiai jie šitą skirtumą patis pamaty, kada pradës blaivybės, švestis, mokestis, skaityti kitų tautų laikraščius, o gerinti savuosius. Del šito jie turės skaityti geresių rašus ir kninges, patapti žmoniškesnias. Bet jeigu jie savo „mokslą“ sems tik iš „Maikių“ ir „Džianų Bambų“, tai su jais atsitiks tas-pats, kas su „Taradai-kos“ mokiniai ir su tais, kurie sau visą mokslą tebeina iš „serdečnų aktų“ ir „psalmų“. Jie bus fanatikais, tik iš kito galio. Debatai tokii niekas neatves ant kelio. Juk nesenai dar Brooklynė p. Račauskai nuo savo prelecių išvijo, užtai, kad tas mëgino juos žmoniškumo pamokint. Ant tokio mëginimų gaila tik laikas gaišut.

J. O. Širvydas.

ATSIDAKAU.

Brooklyn, N. Y. Iš tikrų šaltinių sužinojau, kad vietinių draugystės konferencijoj tapo pakelias klausimas, kaip ir kokiui būdu prašalinti iš tarpo vietinių lie туvių tuos nuolatinius ergelius ir nesusipratimus; taipgi, kaip padaryti galą toms melagystėms, kurias tūli bijanti šviesos „korespondentai“ nuolat tepa į tūlus savo mosties „laikraščius“; tas viskas esą kenkišas riantam kultūros darbui. Paduota ant to klausimo sumanymas, kad surengti viešą Mass-Mitingą, kurian manytą pakvieti visokiu pažvalgų, taip vadinamus „veikėjus“ ir „vadovus“, kad jie viešai pasiaiškintų, del ko taip nesutinka; del ko išvien nedirba viešame apšvietos ir kultūros darbe.

Sumanymas labai puikus, tik gaila, kad konferencija ji atidėjo toliaus. Kodel nenutare veikti?

L. S. S. 19-ta kuopa matydamas, kad šitos konferencijos žygis duos smūgi riaušems; taipgi matydamas, kad konferencija taji sumanymu atidėjo tolesnių laikų, pasinaudojo iš progos ir pati savo vardu minėta sumanyma nutarę išnaudoti suvis kitiems tikslams, negu originalas rodo.

Taigi patyręs šią teisybę, nors ir buvau jau apsiemės bal. 21, 1912 19-tos L. S. S. knopos susirinkime dalyvauti, — atsidakau. J. V. Lutkauskas.

MINKLĖS.

Šimtu vita, šimtu pinta, šimtu pavijota (Copustas).

Du stabai stabina, du vanagai kabina, vienas paskui sėlinė (Artojas).

Atpuruoja purutis, su devyniomis skūrutėmis (Cibulis).

Raudoni gaidukai po žeme gieda (Barstis).

Kol jaunas buvau ankso krësė sédėjau; kaip pasenau nei šuva kaulų neëda. (Puodo šukės).

Kuningo lūpa taukuota. (Samatis).

Tupi kampe trupinys, nepaveža nei arklys (Pečius).

Girijos kirstas, krantuvėj pirkas, kaip paimi ant rankų gailiai verkia (Smuika).

Vaško kumelaitė, linu uodegaičia (Žvakė).

Kartais karo, kartais daro, kartais sukištis būna (Rankos).

Lietuviai.

Jei Turite

neregularių apetitų, arba apetito stoką arba blogą virškinimą, ar silpnus vidurius — nelaunkite il , be pas upinkite gauti

Severos

Bitterio Skilvinio
(SEVERA'S STOMACH BITTERS)
o pamatysite, kaip jums pagelbės. \$1.00.

KAS

jaučias nusilpęs, nuvaręs; kas turi išbérimus, spaugus, nušašimus ir įvairias kitas ligas, paeinančias iš sugedusio, nesveiko kraujo, geresių gyduolių neras kaip

Severos Valytojas Kraujo
(SEVERA'S BLOOD PURIFIER)

\$1.00

Kaip tik pasijaučiate

turį koki-nors skaudėjimą strėnose, arba sugedimą puslęs, arba menkų ir nenormališkos varso slupumą, arba kokia nors kitą netvarką šlapinimos organus, tuoju vartokite

SEVEROS

Gyduole del Inkstu ir Kepenu
(SEVERA'S KIDNEY AND LIVER REMEDY)

kuri tuoju prašalina visas ligos priežastis, uždegimą ir pažeidimą ir sugržiną tiems taip svarbiems organams sveikatą.

50c. ir \$1.00

Galima gauti visur aptiekose. Visada reikalauskite, kad jums duotu Severos Gyduoles. Kitokių neimkite. Žiurékite, ar ant jų yra parašas

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Teatras!

KAINAS

BYRON'Ο

Telephones 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviai Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

vesilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukite ypatiškai ar per telephoną.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Kningutė lietuviškoj ir angliskoj kalbose. Turinys: Istatymai apie pilietystę, Klausimai ir atsakimai išsimant popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, ir Konfederacijos straipsniai. Lietuviai Amerikos Užgėtis Klubas, matydamas kad yra reikala kiekvienam tapti piliečiu šios šalies, išleido šią kningelę savo triusu. Knigelės cieniai tik 25 centai. Todėl norintieji gauti šią kningelę turi po draug su užskakyti prisiusti į 25c. krasos ženkelių arba per Money Order. Adresuokite.

ITHUANIAN-AMERICAN CITIZENS CLUB

372 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

TEATRALISKOMS DRAUGYSTĒMS, KUOPOMS IR SLAIP VIŠIEMS ZINOTINA.

Bukie Vyras!

Ruptura,
Varicocele,
Prapuołej pajiegos,
Užtrucintas kraujas

ATIMA JUMS VYRISZKUMA

Bukie
Išmin-
tingas.
Likie
Sveikas.

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be poilio ir vaistų!
Išrasta per manę!

Naudojamas tik mano ofise!
PRASARGA!—Darbininkai, katrijė paaudė, gal sakyti kad jie žino mano metodą ir pagal ją gido bo operacijos, jei gal ir pamėgdičiajā mano raštus. Bet randasi tik **Vienas Dr. O'Malley Budas** ir naudojamas tik **Mano Ofise**.

Aš nedrukuoju jokių ligonių gromatumų kadangi atsilankymas į mano Ofiso parodys jums, kad turiu daugybę gromatumų nuo ligonių iš visų šalių pasaulyje, kurie tapo išgydyti.

Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabinta paveikslais apie Ruptura.

Dr. Alex. O'Malley

158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikalbėti lietuviškai-lenkiskai.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška cienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Antanas Stašauckas.

Labai puikiuoje vietoje salūnas, užlaikau skaniausius gérimus ir kvepiantius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankytis pas savo vienautui.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.

EAST PLYMOUTH, PA.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapo lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygine, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinais ižgiti tą ŽEMLAPIĮ ir pamatyti suraštas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuvę visokiu

Vyrisku 3 Drabužiu

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA.

Kaip pavasarinių taip ir vasarinių.

Reikale kreipkitės pas savo tautietj.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.

Viennatinis ir Geriausis Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Skaitykite atydžiai!

Nesiduokite apgaudinėti triukšmingiemis ir meilagingiemis Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sakė jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaiviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudėda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirmeg negu pavesite save pinigus taupinimui arba pasintumui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina. Jūsų sunkiai uždirbtas skatika. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaip užtikrinimą Jums. Isitėminkite, jogei netikrojo bankierius reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas datyruosis Agentas, kuris Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviniastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortų kainų. Atsakinių greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Juokkis per visus metus!

Užsirašę „TARKA“ nuvalksi nuo savo kaktos visas raukšles. Turėsi juoko, kada tik atsiminsi, kaip „TARKA“ perlėdžia per savo brazdinį visokius ištvirklėlius ir liurbas.

Gražių giesmelių su gaidomis

Juokingų uždavinii, žaradų. Pilna karikatūrų, juokingų paveikslų. **Tik vienas dol. metams.**

Adresas: „TARKA“, P. O. Box 895, New York City

Prašome parsisiųdinti 1912 metams mėnesių leidinį.

„Teatraj“.

„TEATRAS“ eina knygutėmis po 32-64 puslapius už mėnesį.

„TEATRE“ spausdinama taip originaliai taip, ir vertinai, jau dramos cenzuros leistieji vaidinti, scenos veikalai.

„Teatre“ kaina: Lietuvoj ir visoj Rusijoj 3 r. metams.

Užšieninose 4 rb. metams.

„Teatre“ adresas:

Vilnius, 2-oji Ponomarski N 14.

„Teatre“ Redakcija.

.....

TIK KĄ IŠÉJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMA

Pagal prof. Blunčeli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusl. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbiai rolo lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogus sustiprina fiziškai ir protiškai; kaip per gymnastiką žmogus palaike savo kūno sveikatą, gražumą ir pažinginę gyvenimą. Tas atsiiekiamas tik pašvenčiant kasdieną po desatką minutių ant gymnastikos. Kninutė reikalinga turėti po ranką ir atveju atvejais perskaityti. Tas veikališs mūsu kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, suliebtuvinta A. Viegėlės. Pusl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip nešlavina jaunuomenę, niekas tiek neinkvepia mėlės prie savo tėvynės ir visų prakilinių darbų, kaip historiškos apysakos. Francuzas pakelė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasauli pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu historiškiems romanams Walter Skotui. Lietuvai da maža teturi išistoriškų apysakos, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizardas“ yra labai brangintina kninga. Nors jis skiriama tik jaunuomenei, bet jis su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAZVELGUS ATGAL

Didelė sociologinė apysaka arba romanas, garsaus amerikonus romanius Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusl. 356. Kaina \$1. Sitas veikalas, išverstas veikiją visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėję visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmąsyk. Bellamy nupiešė dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris prameigėjo ūžtuvėti suvirkę metų, prabudo ir rado visai naujų draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norintai didelė fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitojimui tūkstančius prakilinių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialystų vadovėlis. Ja perskaitys žmogus pasiseis sau labai giliu idealu. Ji privalo rasties kiekvieno lietuvio kningynelyj.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieškote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją apuret. Musų aptiekoriaus

SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. cor. Berry st. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

—AGENTURA—

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikvesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuo teiseingiausia į kur tik nori, ant greičiausiu ir geriausiu LAIVU nė prieinamą prekę. Kuriu pas mus pirkto Šifkortes, kelionė neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mūs visados suteikiam keleiviams geriausius patarinimus, kaip turi keleivis apsaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popierias pas konsulų dėl perėjimo per rubēžių.

Taigi reikalančiant ŠIFKORČIU — malonėkite kreiptis prie musų, o busit knogeriausiai aprūpinti visame.

.....

.....

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciamo pinigus į visas vietoles dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusku ir vokišku.

Parduodam Tikitus ant geležinkelio į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

THE AMERICAN Prekė \$7.00

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str.

Pati skrynelė \$2.00

O mašina \$7.00

Telephone 1331

Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaule.

IŠEINA kas UTARNINKA ir PĒTNĀČIA

Prenumerata kaštoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50

Ant pusės meto \$1.25

Ant ketverčio meto 65c.

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$8.50

Anglijoje ir Skotlandoje 15 sh.

Prusuoje 15 markių.

MENESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MENESIO.

Taipinasi visokinį
gražių Istoriją, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusuoje 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už 33
in Amerika, in Rosija \$4.50, in Anglija 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėjė
skaitytos kas metas gauna DOVANA
puiki Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelio Europon
keliaujantiesiems. Linijos sueina prie
Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangi
perdavinėja bagažą ir perveža
pasażierių.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių keliai).

Trumpliausis keliai iš Buffalo.
Tiesiai iš Scranton, ir Anglių Sriti.
Tarpe New Yerko ir Buffalo penki
traukinių kasdien.Tarpe New York, Chicago ir Va
karų keturi traukiniai kasdien.Tarpe New York, St. Louis ir
Pietvakarių, kasdien.Tarpe visu vietinių Punktų nuolatini
ir parankus susinešimas.Artyminė informacija apie kai
nas, traukinių begiojimą, etc., kre
piktes pas savo vie
tinėj agenta arba ra
šykite pas:George A. Cullen,
Passenger Traffic Man

90 West Street, N. Y.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks,
Copyrights, Patents and Labors registered
TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references.
Send model, sketch or photo. for free report
on patentability. All business confidential.
HAND-BOOK FREE. Explanations of all
Business and Sales. What Inventions
Will Pay. How to Get a Partner, explain best
mechanical movements, and contains 300 other
subjects of importance to inventors.
Address,H. B. WILLSON & CO. Patent
Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielska,
elius, porteris, visoki vynai ir kve
pianti cigara.Lietuviai vieniniai ir atvažiavę iš ki
tur, nepamiršti šios puikios vietas.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priekai Central Dypa

Galybe Mokslo!

Nor esi silpnas ir tave svelkata suklurusi, esi nuvargės, o ligos nesveikumai
kaip akmuo slogan, skansau iš viršaus ir viduriu varginiai ir jantiesi kaip

sumankytas, kad bereikalo nustoti vieties liiksmo, laimingę gyvenimo.

Kad ir gydeisti su koksias priversti, be vertės, patentnotis valstpalatkis, kaip ir pas
bemokslis daktarpalatkis—šuleris ir delei Jokios ligos negali sura
sti—žinoma, kad tokie negali išgydyti, bet dar arčiau padarė ir ligą labiau užsendino.

Bet kad tikrai nori pastoti sveiku,

tud krepikas prie tikros Galybes ir Mokslo Daktarų, in Philadelphia M. Klinika, nes čionai
netik teisinga, augo mokslo daktarų rodgapturis, bet ir geriausias liekarstas, ypatingai
prie kiekvieno ligos apsireiškimo pritaikytas, kurios tik randasi ant sveto ir žinomas kaip
geriausios, iš visų saliu sagabentos į Klinikos Laboratoriją, o bus išgydytas ir džiaugties gera
sveikata kaip ir gausybės širdingai dėkojavo D-rui Kliniko.

Iš daugybos, pagal prasymą, nors keletą vardų taipiniavosi:

Mr. Jonas Ferančukas, 515 Andrews ave., Youngstown, O. Mrs. Barbara Belekeone, 906
Walnut st., Racine, Wis. Mr. Jos. Gušlis, 504 Clinton ave., Rochester, N. Y. Mr. Jonas Aus
eivé, 907 N. 3rd St., Philada, Pa. Mr. P. Horstavice, 723 Hancock st., Philada, Pa. Mr. J. J.
Malinskas, 413 E. 8 st., Keweenaw, Ill. Ir daugybos kitų išgydyti nuo visioto ligų.

KAIP DAUGELI, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI, BE OPERACIJOS.

PHILADELPHIA M. KLINIKAS užvedė daugybes naujų liekarstų, išradimų ir pagrinimų,
bet kai kurie niekai gerensia liekarstų negalima ganti. Čionai, apart kitų, yra gabus specia
listas daktarus nuo vyriškų ligų.JEIGU negali priebut asabili, tai parašyk lietuviškai kas kenkia, o gausi rodg, pamokin
ius, reikalingas liekarstas ir ant vicos namie išgydyti. Apturė tikrą sveikatos pagelbę nuo
visokų ligų, kaip VYRAI teip MOTERYS, bei kurios tiks varginimui užpula: kaip Šviečių,
teip užsienių, kaip ir tuo tūk, kai kitų daktarai nesunamai išgydyti. Krepikas drapai, ne
klaidžiant, suom adresu rašyti.THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
Philadelphia, Pa.
1117 Walnut St.Valandos kasdien nuo 10 iki 4 po plėt. Nedeloms nuo 10 iki 3 p.
Dėl labo lietuvių Ph. M. Klinika išleidžia labai naudingą, naujausią daktarų knygą "Dak
taras" bei mokslo aplie sveikatą. Ta knyga kaip vyras teip ir moteris būtina reikalinga
turėti ir perskaityti. Taik visak dažnus, kaip tą knygą perskaityti. Kad tai visomenės nauj
išduota, kiekvienas apturės tą knygą dovanai, kuris tik prisius 4 c. markėmis už prisuntint.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS

LIETUVISZKAS GRABORIUS

(UNDERTAKER)

Išbalsamutojas ir laidotuvius Direktorius.

Karietos laidotuvėms, veseiloms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofiisas atidars

DIENĄ IR NAKTĮ.

213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI

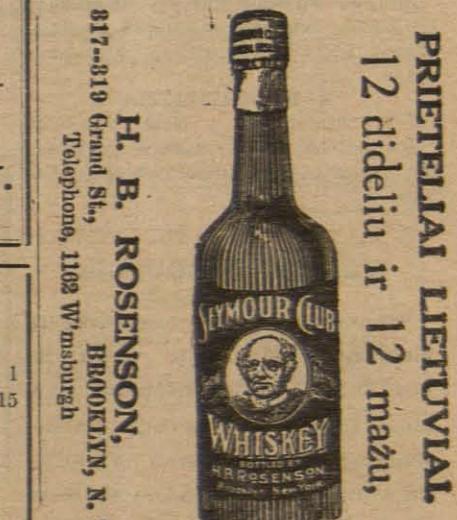
ZMIĘCZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EX
PELLERIS ant sveto nuo visokų gal
vos skudėjimų. KAULŲ, PERSALI
MO, REUMATIZMO, STRĒNUOPES,
SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SU
KIMO ir DIEGLIU.Jeigu nori ligos ir nelaičinėje pasi
gelbėti, neješkod rodos pas kokius ne
mokinčius žydėjimų. A kryžiokus savo
priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai pa
rašyk pas savo locna vieniant, reikala
damas tikrą, gryng ir gydantį vaistą
— pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ.Plymouth, Pa.
garsu dirbėja „Lenkišku ir Lietuvišku
gyduoliu“, o persitinkrin, kad ne
skleisi veltui ir ant apgavysčiu savo sun
kiai uždirbtu cento.Turime gyduoles nuo visokų ligų, ko
kiuos tiktai randas ant sveto teip dėl
senu žmonių, kaip dėl kudikysti, vyrų ir
moterų.„Lenkiškai-Lietuviškai“ vaistai jau
tukstančius padarė sveikais — išgydys ir
Tave. Ypatingai SLAPTAIS ligas gydomė ir
gilio slaptuoje užlakome, kaip kunigas
išpažinti.Didelis jeigtis tikros gydytojaus
pagelbos, aprašyk savo negerovę, aškiai
ir su smulkmenomis, pridék 2 centu ant
atsakymo laiškui, o niekuomet to nesi
galėsi.Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.Nepamirškit
Tautiško Namo!Erta, daili salė mitingams, ve
selioms, tea rams ir baliams.
Gardi degtinė, šviežias alus,
kvėpia cigarai, skanus užkan
dziai ir naktinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lie
tuvių advokatas pabaigę Pennsyl
vaniajų Universitetą), užsiima varymu
pravy visuose teismuose.Offisas rumuoje 47-48-49 Bennet
Building, kampo Public Square ir
North Main Street, WILKES-BARRE,
Penns.Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popiera 8 ir pusė colių
platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu
buvo ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susidėja iš 180 at
skirų dalių, sveria 3 ir pusė svaro. Sudėta į labai puikia skrynelę ir ja
galima nešiotis rankoje, arba kliušiu. Ji yra netikta naudinga, bet ir
reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokia prekė, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Tel. 631 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia

VIEINATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigę kurso Didžiausiai Palaginiam
Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.

Prie So. 2-nd Street.

Rusiskai Amerikoniszka Linja. Vienatinė be persédimo Linija tarpe
Amerikos ir Rusijos.8 d. i Rotterdama 11 dienų i Liepoju
III klasė \$33 III klasė \$35
II 48 II 50
I 65 I 75

Išplaukimasis iš New York'o.

Kursk May 4 Lithuania June 1
Birma May 18 Czar June 15

Dėl smulkessinių kreipkitės in mysu agentus ir centrališka kontora.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

271 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)MOKINKIMÉS PATYS Gramatika anglų kalbos mokin
tis be mokinčio (apdaryta) \$1.00.

Vaikų Draugas arba mokinčio skaitytis ir rašyt be mokinčio 15 c.

Naujas Budas mokinčio rašyt be mokinčio..... 10 c.

Aritmetika mokinčiu rokundu, su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.

Pinigus siūlyti per Money Order
šiuo adresu.

P. Mikolainis, New York City.

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PRIETELIAI LIETUVIAL
12 dideliu ir 12 mažu,KARUNŲ, ŠARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARŠALKINIŲ
LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.Turiu už garbę aprekioti guod
tiniems Kunigams ir guodotinėms
Draugystėms, kad aš dirbu visus
augščiau paminėtus daigetus PI
GIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR
GERIAUSIAI, nes per daugel
metų užsiimdamas išdirbiniai iš
geriausia praktika ir dėl to
galiu viską padirbti pigiau ir ge
riau negu kiti fabrikai.

Su guodone